

VOMI

**VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS**

SOBAT

8e jaargang - juni 1993 - nr. 29

Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962

Mauritslaan 1 - 6074 AS Melick

Fondsenverwerving standbeeld Generaal Spoor

Zilveren legpenning Nationaal Indië-monument 1945-1962

De Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 wil bij het herdenkingscomplex in het Roermondse stadspark Hattem een paviljoen bouwen dat aan de 30.000 bezoekers per jaar allerhande voorzieningen kan bieden. Dat paviljoen zal de naam "Generaal Spoor-paviljoen" gaan dragen.

Bij het paviljoen zal een standbeeld van Generaal Spoor, de legendarische voormalige legercommandant in de vroegere overzeese rijkdelen, worden neergezet. Onder andere ook om de fondsen voor het laten maken van dat standbeeld bijeen te krijgen is een zilveren legpenning van de Stichting Nationaal Indië-monument aangemaakt. Die wordt door de stichting voor f 100,- per stuk aan de man gebracht. In die prijs is een bijdrage voor het Generaal Spoor-standbeeld begrepen en een bedrag voor de instandhouding van het Nationaal Indië-monument 1945-1962.

Bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 worden ongeveer 5900 militairen van het koninkrijk herdacht die tussen 1945 en 1962 in het toenmalige Nederlands Oost-Indië en op Nieuw-Guinea van het vaderland bij krijgsvoorrichtingen het leven verloren. Tot het complex behoren een obelisk met fontein- en trappenstelsel, een aantal erstafels waarop 112 onderdelen van de vroegere krijgsmacht al een eigen herdenkingsplaqueet hebben neergelegd en 18 grote roestvrij stalen zuilen waarin de namen van de ongeveer 5900 gesneuvelden militair zijn gegraveerd. De jaarlijkse Nationale Dedenherdenking werd op 7 september 1992 door 12.000 mensen bijgewoond.

De penning wordt door atelier RE-Diamant in Roermond vervaardigd in gietwerk van het 'eerste' zilveragehalte (925/1000). Dat zilveragehalte wordt gegarandeerd door een rijkskeurmerk van de Waarborg. De penning heeft een diameter van 35 mm en een gewicht van ± 19 gram.

De voorzijde van de penning draagt de symbolen uit de top van de obelisk met het randschrift 'Nationaal Indië-monument 1945-1962'. De keerzijde draagt het opschrift 'Palam Qui Meruit Forat' (de arepalm is voor hen die hem verdiend hebben). Dat is het opschrift dat ook op een paneel bij het Roermondse monument is aangebracht.

De legpenning kan worden besteld bij de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962, Mauritslaan 1, 6074 AS Melick. De betaling kan geschieden door insluiting van een girocheque of girobetaalkaart van f 100,- over te maken op rekening 17.41.74.039 van de Rabobank Roermond of op rekening 13.41.74 van de Postbank.

LIEVER NIET IN GROEPSVERBAND? KIES DAN VOOR AURORA PrivacyTours.

Dit zijn individuele doch verzorgde reizen, opgesteld aan de hand van uw wensen en uw reisbudget.

U bepaalt zelf:

- uw vertrekdatum, reisduur en programma
- de luchtvaartmaatschappij waarmee u wenst te vliegen
- de gewenste accommodatie (vanaf guesthouses tot en met wereldklasse hotels)
- het gewenste vervoer en de excursies in uw vakantiebesteding(en).

Bij aankomst op uw bestemming wordt altijd voor uw vervoer en opvang gezorgd.

INDONESIË: Vraag naar onze brochure: "van Sabang tot Merauke"!

Anders AURORA PrivacyTour bestemmingen en brochures:

- Thailand
- Maleisië
- Singapore
- USA (vasteland)
- Hawaii
- Brazilië

HAWAII

16 dagen WAIKIKI, per persoon al vanaf f 2.685,-
inklusief vliegbiljetten, bloemenhulde bij aankomst, accommodatie in een 2-persoonskamer, lokale belastingen en diensten van onze lokale nederlandsprekende vertegenwoordiging.

LOSSE TICKET VERKOOP

Van iedere luchtvaartmaatschappij en naar alle bestemmingen ter wereld zoals CANADA, AUSTRALIË, NIEUW ZEELAND.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V. (ANVR/SGR nr. 1502/IATA)

Clauskindereweg 28-29, 1069 HN Amsterdam. Tel. 0206199377/6199396 (zaterdag telefonisch niet bereikbaar).
Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaartaansluitingen, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.
Registratie K.v.K. Amsterdam 147459

FONDS SOCIALE ZORG

Met herkenning begint erkenning

Draagt ons borstembleem en onze nieuwe stropdas bij alle V.O.M.I. gelegenheden. U kunt ze weer bestellen bij uw afdelingspenningmeester.

Borstembleem	f 12,50
Stropdas donkerrood	f 22,50
Stropdas donkerblauw	f 22,50
VOMI stickers	f 1,00

U kunt de artikelen ook bestellen bij de beheerder Fonds Sociale Zorg, J.G. Huijgen Beemdgras 60, 2804 NV Gouda, telefoon 01820-33330. Postgiro 61.31.84.4

Postzegels

Postzegels gebruikt of ongebruikt, binnen of buitenland, bewaar ze en stuur uw postzegels naar mevrouw Jac. Holewijn, De Goede Hoop 13, 2021 AP Haarlem. Alle aangesloten verenigingen worden verzocht aan de inzameling mede te werken.

Wijzigingen deze pagina (voor het oktobernummer) uiterlijk 20 september 1993 opgeven.

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemlegging en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgraavenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders- en reünieverenigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden. Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kransleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27). Op verzoek van nabestaanden werden 836 graffoto's verstrekt (450 in 1989). Op de Erevelden in Thailand worden 226 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kransen (In 1989 bedroeg dit aantal 144). In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen f 7,50, met foto f 10,-. Tevens is het nu mogelijk voor de Erevelden in Indonesië kleine kransen te bestellen voor plaatsing bij de individuele graven; kosten -16,- inclusief foto. Grote kransen van f 30,- tot f 50,- zijn bedoeld voor kranslegging bij de monumenten, door comité's en verenigingen.

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore, Ambon en Birma gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen gaarne worden verstrekt.

Wat Birma betreft moet rekening gehouden worden met grote vertraging en zelfs met een tijdelijke onuitvoerbaarheid van opdrachten.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat van 18 x 24 cm. bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
Bankplein 5
Postbus 85981 - 2508 CR 's-Gravenhage
Telefoon 070 - 3541300 - Giro 401.000

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

K.v.K. ARNHEM V. 123191
V.O.M.I.
K.T.O.M. "BRONBEEK"
Velperweg 147
6824 MB Arnhem

8e jaargang, nummer 29
Juni 1993

Jaarcontributie minimaal f 27,50
inclusief 6x per jaar "Sobat"

Ereleden

J.W.J. in den Berken
Mevr. I.J. Zantinge-Edens

Algemeen Bestuur

Voorzitter: J. Dijkema
2e Voorzitter: drs T. Lentz
Secretaris: G. Deleman, Brongras 68
3068 PB Rotterdam, tel. 010-4206138
Penningmeester:
D. Mennens, Lijsterlaan 12
3055 CH Rotterdam, tel. 010-4188239
Postbanknummer 42.39.398
Amrobanknummer 45.85.91.300
i.n.v. Vereniging Oud Militairen Indiëgangers
Rotterdam
Algemeen Adjunkt: C.L.W. van Haalen
Bestuurslid: N. den Hollander
Bestuurslid: Victor C. Bridé

Raad van Advies

Voorzitter: M.M. Bakker, Res. Luitenant-kolonel der
Artillerie b.d.
Leden: R. Boekholt, Brigade-Generaal der Fuseliers
b.d.
H. Boschma, Oud Burgemeester
W. Epke, Ridder MWO Brigade-Generaal b.d.
S.A. Lapré, Ridder MWO Majoor b.d.
L.M. Stafku, Luitenant-kolonel der Infanterie Staf
Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht
P.H. de Vries, kolonel der Cavalerie, Chef Staf
1 Div. "7 december"

Ledenadministratie

N. den Hollander
Staringstraat 218, 5343 GL Oss,
tel. 04120-25109

Voorzitter Sociale Commissie

Victor C. Bridé
Van Nijenrodestraat 117, 2597 RL Den Haag
tel. 070-3290158

Redactiecommissie

F. Hooisma
Oostercluft 109, 8332 DC Steenwijk
tel. 05210-10607
H.C. Clasquin
Graaf Willemslaan 73
3341 CD Hendrik Ido Ambacht
tel. 01858-15849
J.P.C. Rausch
Kon. Wilhelminalaan 387, 2274 AK Voorburg
tel. 070-3857034
R. Griff
nr. 90, 9468 TD Balloo
tel. 05824-1361
J. Zwaan
Lijzede 45, 1034 KN Amsterdam
tel. 020-6319151

Filmdienst

J. de Wit, Molenbrink 60
2653 GR Den Haag
tel. 070-3977822

Correspondentie

1. Opgave nieuwe leden, adreswijzigingen en inlichtingen omtrent contributie betalingen te richten aan de leden-administrateur.
2. Zaken, die vereniging betreffende, richten aan de secretaris dagelijks bestuur.
3. Kopij: oproepen, ingezonden stukken en afdelingsnieuws richten aan redactie F. Hooisma.

Waren er op de ledenvergadering op 18 maart j.l. niet voldoende leden aanwezig om de statuten te wijzigen, dat gebeurde wel op onze laatste bijeenkomst van dit seizoen op 2 april te Heerenveen. Niemand van de aanwezige leden was tegen zodat onze vereniging in het vervolg de naam VOMI-Friesland draagt. Dit besluit is genomen omdat alle bij de VOMI aangesloten verenigingen ook die naam hebben en er zodoende geen verwarring kan ontstaan. U zult echter nog wel enige tijd brieven kunnen ontvangen waar de oude naam nog op staat. Die voorraad is echter beperkt.

LEDENWERF AKTIE (Klaas Swart liep in een hinderlaag...)

Onder dit motto togen een drietal leden van de Raad van Advies (de heren Bakker, Boschma en Lapré) en twee leden van VOMI-Nederland (de heren Dijkema en Lentz) op 29 april j.l. naar Franeker om daar met het bestuur van VOMI-Friesland te overleggen hoe het toch niet geringe aantal leden in Friesland verhoogd zou kunnen worden. Omdat de heer Boschma een oud-collega is van de burgemeester van de gemeente Franekerdeed had deze een vergaderzaal weten te organiseren in het oude Raadhuis van Franeker. In deze prachtige zaal werd dan ook begonnen met de vergadering in een gezellige sfeer. Omdat het er in het noorden nogal gemoedelijk toegaat kwam tijdens de vergadering de burgemeester even binnen wippen om te zien wat voor vlees hij in de kuip had. Er ontstond een geanimeerd gesprek waarbij de burgemeester wat wetenswaardigheden over zijn gemeente vertelde. Het ging zelfs zo ver dat hij de vergadering voorstelde om de zaak nog even te onderbreken om een kijkje te nemen in het andere raadhuis dat aan de overkant van de straat ligt, hetgeen natuurlijk niet geweigerd kon worden. Groot was de verwondering van de voorzitter van VOMI-Friesland, Klaas Swart (maar niet van de rest van het gezelschap), dat aan de overkant van de straat een zaal vol familieleden en genodigden in spanning zat te wachten op de dingen die komen zouden.

De vergadering zat te wachten op de dingen die komen zouden.

De vergadering was in scene gezet om Klaas naar Franeker te lokken waar hem vanwege Koninginnedag een onderscheiding zou worden uitgereikt. Hij ontving daar uit handen van burgemeester Hartkamp de Eremedaille in Goud verbonden aan de orde van oranje-Nassau van wege zijn jarenlange bestuursfuncties in diverse organisaties.

Klaas, nog van harte onze gelukwensen en we beloven dat we je niet weer zullen "besodemietzen". Hoe het verder ging met de ledenwerf-actie vermeldt de historie niet.

HENK LEEMAN

Burgemeester Hartkamp van Franekerdeed hielp Klaas Swart uit de hinderlaag op "humanitaire" wijze.

Foto Gert Gort Harlingen

Kopij Sobat nr. 30 inzenden 22 juli 1993 aan F. Hooisma,
Oostercluft 109, 8332 DC Steenwijk, tel. 05210-10607

Indrukwekkende onthulling op begraafplaats Ruitenborghstraat

INDIE-MONUMENT: MEDITATIEPUNT

DALFSEN - Op indrukwekkende wijze is vrijdagmiddag 2 april 1993 op de algemene begraafplaats aan de Ruitenborghstraat het Indiëmonument onthuld. Dit monument is op initiatief van een comité van oud-Indiëgangers opgericht ter herdenking van vier Dalfsenaren die als soldaat het leven verloren in voormalig Oost-Indië.

- Gerrit Paskamp diende bij de Mariniers en sneuvelde op de leeftijd van 20 jaar tijdens een vijandelijke actie te Sitobondo.

- Harm Jan van de Berg was sergeant bij de Koninklijke Landmacht en stierf op 21-jarige leeftijd aan tropische geelzucht.

- Johannes Gerhardus Hundrifus Broeks was 22 jaar toen hij overleed aan een tropische besmettelijke ziekte.

- Hendrikus Antonius Mars diende bij het Garde-regiment Jagers en kwam op 22-jarige leeftijd om het leven bij het ontploffen van een trekbom op de weg van Madjongoeng naar Toemotio.

Deze vier Dalfsenaren liggen respectievelijk begraven op het Ereveld Kembang te Soerabaja, het ereveld Menteng Pulu te Djakarta, het ereveld Pandu te Bandoeng en het ereveld Kembang te Soerabaja.

Eerbewijs

Op de Dalfser begraafplaats zijn nu hun namen zichtbaar gemaakt op de plaquette onder het door de Raalter kunstenaar Tuink in brons gegoten borstbeeld, voorstellende een soldaat met tropenpet. "Een monument als eerbewijs voor degenen die daar gestreden en geleden hebben", aldus burgemeester L.V. Elfers die het monument samen met het comitélid G.J. Stokvis onthulde. 'Een monument als een meditatiepunt voor oud-strijders, familieleden of belangstellenden. Zo'n rustpunt in onze jachtige maatschappij kan van grote betekenis zijn.'

De burgemeester hield zijn toespraak nadat een gezelschap van genodigden en belangstellenden na een ontvangst op het gemeentehuis zich te voet naar de begraafplaats had begeven, voorafgegaan door het trompetterkorps van het garde-regiment Jagers uit Gouda, en een aantal oud-strijders, onder wie ook de nog onvermelde comitéleden H. Reiling, J. Kloosterman en D. van der Stouwe (alle VOMI-leden), die in het gemeentehuis een welkomstwoord sprak en op de begraafplaats leiding gaf aan de plechtigheid.

Burgemeester Elfers herinnerde in zijn toespraak aan de uitreiking van het gewondendraaginsigne aan de heer Reiling. Uit gesprekken met aanwezige oud-militairen bleek hem toen hoe actueel de Indische jaren nog steeds zijn voor deze

De familie Mars legt een krans bij het Indië-monument

Foto: Tijd krantenuitgeverij

generatie landgenoten. Tot voor kort doken zij onder in hun burgerbestaan. Langzamerhand stappen de veteranen uit hun anonimiteit. En het mag. Al weten we dat ook in 1993 niet ieder daar in gelijke mate begrip voor heeft. Maar wil dit stuk geschiedenis de waarde ontvangen die het verdient, dan zal er over gesproken en gepubliceerd moeten worden.

Bevrijding

Vice-voorzitter drs. T. Lentz van de VOMI (Vereniging Oud Militairen Indiëgangers) stelde in zijn toespraak vast dat de Nederlandse soldaat een goede soldaat is geweest, in weerwil van negatieve, trauma's oproepende publicaties in Nederland. Niet het leger heeft destijds bepaald wat er moest gebeuren, maar de regering heeft dat gedaan, hield hij de aanwezigen voor. 'Het doel was: bevrijding van de overzeese landgenoten en niet anderen de kastanjes uit het vuur laten halen', aldus de heer Lentz.

Namens de nabestaanden sprak ds. K.A. Bakker. 'Het stemt tot dankbaarheid dat hier nu een monument staat dat bij de 4 mei-herdenking betrokken kan worden', zei hij, 'dit gedenkteken betekent het present stellen - vruchtbaar maken van het verleden voor het heden. Met ontroering en respect kan hier stilgestaan worden bij het leven van die vier jonge mensen die zich nog zoveel van het leven voorgesteld hadden.'

Als oud-Indiëganger deed G.M. van der Vegt (VOMI-lid uit Dalfsen) een declamatie, waarin in enkele woorden beschre-

ven wordt hoe soldaten een makker langs de weg begraven. 'De kolonne wacht met zwijsende motoren. Ik wilde dat je wist hoe stil het was in ons.'

Twee minuten stilte, gevolgd door het blazen van de 'Last Post' waren een onderdeel van de samenkomst. De plechtigheid werd besloten met het hijsen van de vaderlandse driekleur door oud-Indiëgangers en het leggen van bloemen en kransen door burgemeester en mevrouw Elfers, nabestaanden oud-Indiëgangers, de VOMI, het Garde-regiment Jagers, vertegenwoordigers van de Marine, de buurtvereniging Ruitenborgh en de Gereformeerde Kerk (Pleijendal). Bij die kranstegging waren ook schoolkinderen betrokken.

De belangstelling van Oud-Indiëgangers bij de onthulling van het Indië-monument in de gemeente Dalfsen was overweldigend.

Wij zijn getuige geweest van een waardige ceremonie.

Van de gehele herdenking is een video-opname gemaakt.

Mocht u belangstelling hebben voor deze videoband dan kunt u deze bestellen bij de penningmeester van het oprichtingscomité, de heer J.M. Kloosterman, Ruitenborghstraat 69, 7721 BC Dalfsen.

De kosten bedragen f 40,- per band excl. f 5,- portiekosten.

"Pakean Deftig"

Op 27 maart j.l. gelezen in de plaatselijke pers.

"Dienstplichtige niet in 'net pak'

Den Haag (ANP) - Dienstplichtige soldaten bij de landmacht krijgen met ingang van de lichte die in april van dit jaar moeten opkomen, geen zogenoemd dagelijks tenue (dt) meer uitgereikt.

Vóór we op patrouille gingen zagen we er goed uit.

De afschaffing van dit 'nette pak' levert Defensie tot aan de afschaffing van de dienstplicht (verwacht in 1998) een besparing op van ongeveer 25 miljoen gulden. Het dt wordt nog slechts enkele keren per jaar gedragen.

Voor dienstplichtige officieren, onderoffi-

cieren en soldaten in bepaalde functies, zoals muzikanten, wordt het dt niet afgeschaft.

Daarnaast wordt voor bepaalde ceremoniële gelegenheden zoals erewachten een voorraad dt's aangehouden.

De afgelopen jaren werden aan dienstplichtigen bij de Koninklijke Landmacht ongeveer 36.000 dt's per jaar uitgereikt. Het dt bestaat uit een broek, een jasje, een overhemd en een stropdas.

Uit dit persbericht moet ik helaas de conclusie trekken dat het militair uniform voor dienstplichtige militairen, op een enkele uitzondering na, tot 0 (nul) is gereduceerd.

Ik weet niet hoe het u vergaat als u dit leest en terugdenkt aan vroegere tijden; aan de tijd toen wij ons als vrijwilligers meldden of als dienstplichtigen werden opgeroepen om ons vaderland te dienen; aan de tijd toen het uniform ook nog door personeel in andere geüniformeerde diensten en beroepen werd gedragen. Te denken valt aan bijvoorbeeld de postbesteller, de tram- en treinconducteur, de politieambtenaar, de verpleegster en de geestelijke.

De tijden zijn veranderd en het uniform wordt uitsluitend nog "in dienst" gedragen; zo min mogelijk opvallend en zeker niet meer buiten diensttijd. Over straat ga je, niet dienstdoend, in je burgerkloffie.

In nagenoeg ieder gebouw waar je (van-uit) dienstdoet zijn tegenwoordig kleedgelegenheden.

Ja, de tijd is veranderd. Misschien is nu beter; maar wel een verarming!

In "onze tijd" was je als militair 24 uur per etmaal in dienst en droeg je ook buitenshuis, het uniform en, wee je gebeente, als je dat niet deed of er niet correct uitzag, dan stond je wat te wachten!

Ik denk onwillekeurig terug aan mijn opkomst in de militaire dienst. Ik moest mij, in een specialistische dienst, op een zekere dag in 1946 melden in Den Haag. Na een kort gesprek met een officier en

Netjes in de tropen, het kostte wel een paar centen soldij, maar dat was onze mentaliteit. Roeien met de riemen die we hadden.

het tekenen van enkele formulieren werd ik naar Delft gestuurd om mijn uitrusting in ontvangst te nemen. Daarna moest ik mij weer in Den Haag melden. Daar kreeg ik de opdracht om mij nog dezelfde dag te melden bij mijn, in oprichting zijnde, onderdeel in Harderwijk.

Ik voelde er weinig voor om in een kaal uniform gestoken mij in Harderwijk te melden en, waar moest ik mijn burgerkloffie laten?

Ik heb het risico genomen om met mijn vervoersbewijs van Den Haag naar Harderwijk een omrit via Amsterdam te maken om door mijn moeder de Nederlandse leeuw en het EM-badje op het uniform te laten naaien en mij thuis om te kleden. Uiteraard kwam ik te laat bij mijn onderdeel aan. Een officier zat reeds uren op mij te wachten. Hij had namelijk vanuit Den Haag bericht gekregen dat ik onderweg was. Hij had respect voor mijn opvatting om in volledig uniform te verschijnen.

Voor mij was het uniform, zowel in Nederland als in Nederlands-Indië, uniform! In Indië droegen velen met mij in hun vrije tijd en tijdens hun verlof een zogenaamd "pakean deftig" met een veldmuts, door een nijvere Indonesische naaister voor veel? geld vervaardigd, maar wel van je spaarcentjes van het schaarse soldij! Een "ploverpotje" droeg je niet als je je "pakean deftig" aanhad.

Wat er alzo in je omgaat als je zo'n persberichtje leest.

Ik wil maar zeggen: ons tropenuniform was eigenlijk niet meer dan een werkpak en daaruit wilde je je wel eens verlossen en dat deed je dan ook met plezier!

Nu, op een enkele uitzondering na, de dienstplichtigen ook in "werkpak".

Netjes in Europa.

FRED HOOISMA

Weerzien 4-3 R.I. met Sumedang

Vele 4-3 R.I.ers hebben de laatste jaren een weerziensreis gemaakt naar het gebied waar zij bijna 3 jaar hun plicht hebben vervuld. Daartoe behoort zeker Sumedang in de Preanger waar Bataljon 4-3 R.I. 18 maanden doorbracht. Een ieder zal zich de Alun Alun herinneren waar de Staf in enkele gebouwen was ondergebracht. Een van die gebouwen waar de toenmalige Regent huisde is nu Museum geworden. Een museum met een speciaal karakter en zeer de moeite waard om te bezoeken. Het museum bevat o.a. De heilige wapens - erfstukken van de koningen van het koninkrijk Sumedang Larang (waarbij een sabel van 900 jaar oud), kanonnen in 1656 door de VOC geschonken aan de regent van Sumedang Ranga Gempol III, een gouden sirihsiet en 2 mutsen voor besneden jongens. Behalve het bovengenoemde bevinden zich nog tal van waardevolle voorwerpen afkomstig van voornamelijk Soendanese families in de vitrines van dit unieke museum.

Ex 4-3 R.I.ers Foesenek en Hutchison waren reeds voor de tweede keer daar op bezoek. Enige jaren geleden kreeg Foesenek voor het eerst contact met de conservator van dit Museum, de heer Raden Mas Kartadibrata. Vorig jaar hebben zij dit contact verstevigd en werd ik door hen benaderd en hiervan op de hoogte gebracht. Als voorzitter van het reüniecomité 4-3 R.I. kwam ik na het overlijden in 1986 van de Bataljonscommandant overste Malta in het bezit van delen van zijn persoonlijk archief en dit heeft ons

ertoe gebracht enkele documenten uit onze 4-3 R.I. periode terug te brengen naar dit Museum.

Per brief werd ons idee aan Raden Mas Kartadibrata voorgelegd en hierop volgde een zeer positieve reactie met namens hem de hartelijke groeten aan alle 4-3 R.I.ers, die ik bij deze gaarne doorgeef. Uiting aan het plan werd gegeven op 10 februari j.l. door Jos Hutchison tijdens zijn bezoek aan Sumedang en bij die gelegenheid werden de documenten namens 4-3 R.I. officieel overhandigd aan de conservator, die deze onder dankzegging in ontvangst nam.

Dit gebeurde tijdens een ongedwongen en tevens een hartelijke ontvangst namens de heer Raden Mas Kartadibrata. De overhandigde documenten, bestaande uit vlagschriften in de Bahasa Indonesia en stammend uit de jaren 1947-1948 hebben inmiddels hun plaats gekregen. Daarbij ook een rode halsdoek afkomstig van de TII (Tentara Islam Indonesia) met borduurse, een originele topografische landkaart van het gebied Sumedang, kortom gezegd de heer Kartadibrata toonde zich verheugd de hand met 4-3 R.I.ers te kunnen voortzetten en nodigde iedereen, die plannen heeft Sumedang te bezoeken, uit voor een bezoek aan het Museum PRABU GEUSAN ULUN.

Ook nu is weer gebleken dat EMPAT TIGA R.I. in de 18 maanden verblijf in en rondom Sumedang een goede indruk heeft achtergelaten en als het ware een wachtwoord is om van een warm welkom verzekerd te zijn. Om een afspraak te

maken voor rondleiding met de conservator persoonlijk kan men ter plaatse contact opnemen met telefoonnummer 0261-201714 (Nederlands sprekend).

Dank gaat hierbij naar Indonesia Travel Nederland te Middelburg. Zij stelden de gehele dag de bus beschikbaar om speciaal het Sumedangse gebied te bezoeken. Dit kwam in plaats voor "vrije dag".

Een bezoek aan het Museum PRABU GEUSAN ULUN te Sumedang (plm. 45 km vanaf Bandung richting Garoet en Tjarnis) is meer dan de moeite waard en wordt van harte aanbevolen.

Als u gaat ....SLAMAT DJALAN, gezond weer terug en .... laat wat van u horen.

Mede namens Jos Hutchison die de reis in 1993 maakte.

H.C. CLASQUIN

De herdenking in Roermond op 7 september.

Belangstellenden dienen zich zo spoedig mogelijk op te geven bij de secretaris van hun eigen VOMI-vereniging.

De secretaris van elke vereniging zal de lijsten met de aanmeldingen voor 1 juli sturen naar Directie Arbeidsvoorwaardenbeleid (DAVB) Defensie, Kalvermarkt 32 te Den Haag t.a.v. mev. F. Zuidwegt, Min. van Defensie, Afd. Bureau Post Actieve Militairen, Kamer 301, Postbus 20701, 2500 ES Den Haag. De reis zal in principe met de trein gemaakt moeten worden. De secretarissen zullen t.z.t. de vervoersbewijzen aan de hand van de ingediende lijsten ontvangen. Alleen in die gevallen waar spoorwegvervoer niet wel mogelijk is (bijv. Zeeuws-Vlaanderen) kan een bus worden ingezet. Hierover is het dienstig vooraf met mev. Zuidwegt te overleggen.

Van het station in Roermond naar het monument zal voor busvervoer worden zorg gedragen. Maak er na ontvangst van uw Sobat onmiddellijk werk van!

**UW SECRETARIS
WACHT ER OP!**

RECTIFICATIE

Op bladzijde 5 van "Sobat" nummer 28 werd abusievelijk opgegeven dat onze Legercommandant Generaal S.H. Spoor was geboren op 25 mei. Uiteraard was dit onjuist, waarvoor onze excuses. Generaal S.H. Spoor werd geboren op 12 januari 1902 te Amsterdam en overleed op 25 mei 1949.

Bezoek van ex 4-3 R.I.er Jos Hutchison aan SUMEDANG-West Java in febr./mrt. 1993.
Links: de heer Raden Mas Abdullah Kartadibrata,
Rechts: ex 4-3 R.I.er Jos Hutchison-Driebergen.

Sociale Commissie - V.O.M.I.

Het is u toch bekend dat het Fonds Sociale Zorg "contributie-bijstand" verleend aan hen die om wat voor reden dan ook niet in staat zijn de kosten van hun lidmaatschap zelf geheel of gedeeltelijk te betalen.

Het is u toch bekend dat het Fonds ook nog een bijdrage geeft van f 25,- voor een bloemstukje of fruitmandje als een lid in het ziekenhuis komt te liggen.

Het is u toch bekend dat het Fonds ook nog een bijdrage geeft van f 35,- voor een grafak bij het overlijden van een Vomi lid.

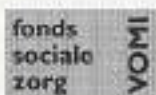
Het is u toch bekend dat het Fonds ieder jaar op 7 september een krans laat leggen op alle Erevelden in Indonesië.

Maar is het u ook bekend dat dit uitsluitend komt uit de winst welke wij maken op de verkoop van onze Verenigings artikelen en juist deze verkoop blijft nu achter bij de verwachtingen en moet beslist een stuk omhoog.

Het valt me steeds op dat bij VOMI- of andere officiële gelegenheden zo weinig ons VOMI borstembleem of VOMI stropdas dragen. Denk er toch om dat: "Erkenning begint met herkenning"!

Zeker wil ik nu onder uw speciale aandacht brengen de VOMI Kerst- en Nieuwjaarskaarten welke slechts f 0,50 per stuk kosten. Ik reken erop dat ieder lid er dit jaar minimaal 5 stuks koopt zodat wij daarna wat meer financiële armslag hebben.

V.B.

Alle gulle gevers van postzegels wil ik ook mede namens Jac. Holewijn heel hartelijk danken. Of het nu binnenlandse of buitenlandse zegels of kleine aantallen zijn of grote partijen, alles is welkom!

Ook de opbrengst hiervan komt ten goede van het Fonds Sociale Zorg VOMI Nederland.

Blijf ze dus sturen naar: Mw. Jac. M. Holewijn, 13 de Goede Hoop, 2021 AP Haarlem, tel. 023 - 253038.

V.B.

Sta ons bij anderen bij te staan

Het spijt ons u te moeten mededelen dat Joop Huijgen op korte termijn zijn functie om gezondheidsredenen moet neerleggen. Daarom vragen wij nu met spoed om

een VOMI lid welke in de buurt van 's-Gravenhage woont, die snel als Beheerder van het Fonds Sociale Zorg VOMI Nederland wil gaan optreden.

Een profienschets voor deze functie: wat zakelijke aanleg, wat handelsgeest hebben, representatief zijn, accuraat zijn, enige boekhoudkundige kennis hebben, goede contactuele eigenschappen hebben, iets van een standwerker in zich hebben en hij moet over een kleine opslagruimte beschikken.

Zijn takenpakket is ongeveer als volgt: Moet een goede administratie bijhouden zowel financieel als wat zijn voorraad betreft, landelijke reünies bezoeken met onze artikelen, goed samen kunnen werken met onze Vice Voorzitter van de Sociale Commissie, steekproeven kunnen houden onder onze leden over interesse in nieuwe artikelen en de eventuele omzetsnelheid daarvan kunnen bepalen. Van de "Vomi toko" een succes maken, zorgen voor een goede en tijdige distributie en bevoorrading van de Verenigingen, zorgen voor directe uitbetaling van de voor accoord getekende declaraties, zorgen voor directe uitbetaling van de voor accoord getekende declaraties van "contributie bijstand".

Blijf niet langs de zijlijn staan maar bel direct nummer 070 - 328 01 58. Doe het!

V.B.

De dag van ziekenhuis opname is het volgende telegram namens de gehele VOMI gezonden aan Z.K.H. Prins Bernhard.

Zijne Koninklijke Hoogheid
Prins Bernhard
p/a Academisch Ziekenhuis Utrecht

"Koninklijke Hoogheid, alle 6000 leden van de Vereniging Oud Militaire Indiëgangers VOMI wensen u sterkte en een spoedig algeheel herstel toe".

Namens VOMI Nederland de Sociale Commissie

V.B.

IN MEMORIAM

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

F.A. Keultjes	Arnhem
A.A.P. de Beer	Zoetermeer
H.A. van Batenburg	's-Gravenhage
J. Stark	Oud Beijerland
H. Dijkstra	Stiens
A. Wolven	Wetering
L. den Boer	Den Bommel
J. Troost	Staphorst
H.E. Wever	Voorburg
M.C. Risseeuw	Sluis
K. Zijlstra	Gouda

Moge ons aller gemeend medeleven en de warmte en liefde van Uw naasten U de kracht en de moed geven dit verlies te dragen.

V.B.

Open dagen veteranen 1993 - KM en KL

1. Donderdag 8 juli in de Marine-kazerne te Den Helder uitsluitend voor Nieuw Guinea Veteranen van de KM.
2. Vrijdag 17 september in de Saksen- Weimar kazerne te Arnhem voor Nieuw-Guinea en Korea-Veteranen van de KL.

Op basis van een representatieve steekproef hebben wij de belangstelling van VOMI-leden voor deze open dagen gepeild.

Aan de hand daarvan hebben wij opgegeven dat voor 8 juli 12 leden met echtgenote aan de open dag in Den Helder zullen deelnemen en voor 17 september 100 leden met echtgenote aan de open dag in Arnhem.

De toegangsbewijzen (met programma, vervoersbewijzen, consumptiebonnen en buttons) zullen collectief aan de secretaris van de VOMI worden gestuurd.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de secretaris van hun eigen VOMI-vereniging. Deze zal de aanvragen doorsturen naar de heer Determan. De verdeling van de aangevraagde toegangskarten zal aan de hand van die aanmeldingen geschieden.

Veteranendag oud-Indiëgangers 17 juli 1992 (Een ervaring)

Indië-Veteraan. Is dat een ander iemand dan alle andere Nederlanders? Neen en Ja. Neen - omdat hij wil leven en werken en met alles meedoen, zoals elke Nederlander dat doet!

Ja - omdat hij drie jaren belevenissen en herinneringen meedraagt, die meestal wel zijn weggestopt, maar waarvan hij nooit is losgekomen en ook nooit loskomt, die een ander niet begrijpt!

Indië-Veteraan. Het begint direct na de bevrijding. Duizenden krijgen een oproep voor militaire dienst en worden - met O.V.W.-Bataljons uitgezonden naar Ned. Oost-Indië.

Je was toen al een hele kerel met je 20 jaar (dacht je). Alles was vreemd, maar samen met je maten, die je vrienden - sobats - werden, sla je je er doorheen. Als er ruim een jaar voorbij is, ben je al aan veel dingen gewend en je praat al eens over wat je in Holland zult doen, want je gaat terug naar huis! tenminste, dat werd gezegd toen we vertrokken: "Ruim een jaar".

Maar dan krijg je de eerste tik om je oren: "Mannen, gezien de toestand, is het niet mogelijk dat jullie nu terug kunnen gaan!" En zo'n tik krijg je nog al een paar keer; het wordt twee jaar, het wordt drie jaar en voor sommigen wordt het nog langer. Er komen politionele actie's.

Je ziet de grote armoede in de kampongs, door jaren Jappen-bezetting en plunderende bende's. Dan komt de tijd van wachtkloppen, wat dag en nacht nodig is op de buitenposten. De tijd van patrouillelopen, dat veel zweet kost en 's nachts de steken van de malariamuggen.

Vaak gebeurde er niets op zo'n patrouille, maar ineens kon het raak zijn en altijd moest je voor en achter ogen hebben. Soms was de terugtocht naar je post moeilijk, je moest één van je makkers dragen. De tijd van begravenissen van één van je vrienden, waar je nog dagen mee bezig

was. De tijd, dat je weer terugtrekt uit het gebied, waar het leven van de bevolking weer normaal was geworden. Je voelt je een pion, die wat heen en weer geschoven wordt. Je krijgt er iedere keer weer een tikje bij. Dan is het - eindelijk - zover: Terug naar Nederland! Maar je krijgt weer een tik om je oren als je thuis bent en Oom Piet een beetje jaloers zegt: "Kerel, wat ben jij een boffert, op kosten van ons allemaal zo'n tijd in dat mooie warme land. Je hebt vast veel gezien en beleefd. Dat had ik ook wel gewild." Dan knik je maar eens en zegt: "Ja, u hebt veel gemist." Later zegt Oom Piet: "Hij vertelt eigenlijk nooit veel over Indië." Je krijgt weer een tik als je een tijdje terug bent in Nederland. Al die kerels moeten aan het werk en dat is maar een lastig gedoe, ze zitten nou echt niet op je te wachten, eigenlijk was je haast overbodig. Maar de tijd gaat door. Je bent intussen getrouwd en hebt een stekje gevonden in de maatschappij.

Dan komt er een brief. Je ziet een paar bekende namen en je leest: "Wij willen een dag organiseren om met de oude hap weer eens bij elkaar te komen", de eerste reünie!

Je gaat er naar toe en hebt een fijne dag! Je kunt praten over toen en met 2 of 3 woorden begrijp je elkaar, weet je wat de ander bedoelt. Je bent al een beetje Indië-Veteraan. De reünie's worden herhaald en je krijgt weer meer contacten met je oude makkers. Maar dan krijg je na al die jaren weer een flinke tik om je oren, die je pijn doet.

Het is uitgevonden, dat je oorlogsmisdadiger bent! Je hebt vermoord en het Indonesische volk vertrappt en bestolen! Voor radio en T.V. wordt het aan het Nederlandse volk bekend gemaakt. De verschillende verenigingen van Oud-Indiëgangers komen met een fel protest en via het veteranenplatform krijgen ze

gehoor bij de Overheid - Minister ter Beek - Staatssecretaris van Voorst tot Voorst -. In de jaren '50 werd er een streep gehaald door de gebeurtenissen in Indië - niet meer over praten - en er werd toen ook een streep gehaald door al de namen van hen die er geweest waren.

Na bijna 40 jaren komt er in Roermond een herdenkingsmonument voor de gevallen en in Indië, met hun namen. Er komen Veteranendagen - gewonden insigne's.

De herinneringen zijn zeker niet alleen maar negatief. Je hebt toen ook geleerd om moeilijkheden de baas te worden. Er is een fijne kameraadschap gegroeid in die jaren, familie, vrienden en vriendinnen leefden mee door brieven en pakketjes te zenden. Er was in veel plaatsen een Band Nederland - Indië. Je hebt albums vol foto's.

Niet elke Indiëganger heeft dezelfde herinneringen en het bovenstaande kon door iedereen met duizenden grotere en kleinere belevenissen en ervaringen worden aangevuld. Je kunt drie jaren Ned. Oost-Indië c.q. Indonesië niet ongedaan maken. Nu na ruim 40 jaren is voor velen van ons de periode van werken voorbij. Wij zijn VUT-ers of gepensioneerden geworden.

Je hebt de tijd en de gelegenheid om een keer terug te gaan naar Indonesië. Een reis waar je eigenlijk al lang naar uitkeek, want je hebt toch een band met dat land overgehouden. Het is prachtig om het land en de plaatsen waar je toen was, nog eens terug te zien. Het land met de vriendelijke mensen, de geweldige mooie en grootse natuur. Je ziet het met andere ogen dan toen. Er is in die 40 jaren ook daar veel veranderd.

Je gaat dan ook naar één van de Erevelden, waar je vrienden zijn begraven. Dat is zeker emotioneel, je ziet je weer samen met hem over de sawahdijkjes lopen en die 40 jaren vallen weg. Het is gisteren allemaal gebeurd!

De tijd gaat door, herinneringen blijven, want je bent en blijft een Indië-Veteraan.

J. KRUID

Gerrit Tulp

"Marsbevel op Java"; Aan en Afvoertroepen, (AAT) April 1946 juli 1949. Een aanvankelijke uitgave van Profiel, Breda. Te bestellen bij G. Tulp, Sweilandstraat 37, 2361 JB Warmond, tel. 01711-10117. Het boek zal u worden toegezonden na overmaking van f 30,- (de oorspronkelijke winkelprijs bedroeg f 45,-), op girorekening 40 89 39 t.n.v. G. Tulp Warmond, onder vermelding van "Marsbevel op Java". Mooi gebonden, geïllustreerd boek, 258 pagina's.

AAT-ers grijpt uw kans. Er is tot heden nog weinig over dit corps gepubliceerd. De bulk

van het Nederlandse leger in het voormalige Nederlands-Indië, die in de jaren 1945/1950 dienden, was (en is) van mening dat die jongens van de AAT maar een mooi leventje hadden, vergeleken met de infanteristen e.d. Ze tourden wat rond in het prachtige tropische land. Ze hadden de kans veel financiële schnabbels te pakken en met het daarmee "verdiende" geld de meisjes te versieren. Zo praatten de sawahtrappers over hun collega's van de AAT.

Gerrit Tulp laat echter in dit boek ook de achterkant van de AAT-medaille zien. De wegen in Indië waren slecht, de wagens oud en gammel, ze hosten

op de kuilenrijke wegen, weigerden vaak te rijden, zodat er veel aan gesleuteld moest worden, het convooi rijden, vooral 's nachts, op verraderlijke wegen met versperpingen en bijna zonder verlichting, was levensgevaarlijk. Stof en hitte overdag, onzichtbare valkuilen 's nachts, maakten het rijden vaak tot een verschrikking. Het vervoeren van de gevechtseenheden naar de actie-plekken vergde grote chauffeurskunst. Ze schuddebonkten met vaak stuk-geschudde nieren, door gevaarlijk gebied, over wegen vol trekminnen en sluipschutters. Er sneuvelden ook AAT-ers, velen raakten gewond. De tochten na het afzetten van de

gevechtspatrouilles, alleen, en belaagd door vijandelijke bendes, bezorgden de eenzame truckers vaak penibele momenten.

Gerrit Tulp heeft niet veel geluk gehad met zijn uitgave over de AAT het werd een persoonlijke financiële strop. En dat heeft dit AAT-verhaal m.i. niet verdiend. Hij zit nu nog met een restant van deze uitgave. Help hem er af, AAT-sobats van Tulp. Het is uw verhaal en ook dat diende geschreven te worden. Veel herinneringen zullen bij u terug komen. Voor insiders, oud-militairen Indiëgangers een zeer informatief werk.

J. ZWAAN

Over Veteranendagen gesproken....

In aansluiting op een verslagje onder Verenigingsnieuws in Harderwijk over een veteranendag, wil ik over het belang voor sobats van zulke dagen wat dieper ingaan; uiteraard geef ik voor eigen verantwoording mijn persoonlijke visie. Als je aan zo'n dag deelneemt merk je meteen op de direct voelbare stemming van op dezelfde lijn zitten, gezamenlijk in dezelfde situaties van 43 tot 46 jaar geleden zich kunnen voelen zonder zelfs de tropengeur van pasar-malam of krètèk nodig te hebben.

Het is voor ons allemaal een zeer indringende tijd geweest met guerrilla-achtige omstandigheden. De gesprekken spelen zich op zo'n dag af in groepjes waaraan de echtgenotes ook deelnemen. Het is naar mijn mening een stuk gezamenlijke verwerking van emoties uit die tijd met uitstraling op de gezinnen. Waar ik op aan wil is dat de VOMI als vereniging in samenwerking met defensie, Veteranen Platform en Stichting Dienstverlening Veteranen de gelegenheid geschapen heeft om zulke dagen te kunnen doen plaatsvinden met enthousiasme, gesterkt door een groot ledental, een goede naam bij SFMO, met van onderuit een hechte sociale structuur. De verenigingsstructuur is hecht, de sociale commissie werkt van sobat tot sobat. Veteranendagen zijn een verzameling van gespreksgroepen, wie het verloop hiervan de revue laat passeren en men kijkt om zich heen, ervaart dat de Indiëtijd vaak onderwerp van gesprek is.

De plaatsen waar men in Indië geweest is komen vaak in gesprekken voor, in welk kamp men was, op welke buitenpost, liep men patrouille of deed men aan treinbewaking. Op de veteranendag in Harderwijk heb ik de heer Lentz in z'n toespraak horen zeggen, dat we een aparte groep veteranen zijn. De meesten voor hun nummer in dienst gegaan, onder moeilijke omstandigheden, in de tropen onze diensplicht vervuld, de ervaringen van een soort guerrillaoorlog mee naar huis genomen hebben, met het weten van de kameraden die we daar achterlieten.

De meesten onder ons gingen zich daarna inspannen om carrière te maken voor hun bestaan. Anders zijn we ook dan andere veteranen "waarvoor we zeker een diep respect hebben", omdat zij niet, zoals wij, een negatief, buiten onze macht liggend oordeel over ons heen kregen, een bevullend, in hun eigen straatje passend oordeel geveld zagen. Ze waren er zelfs niet bij geweest, zaten thuis of in Engeland, achter een microfoon, erger nog, waren weigeraars. Ziehier het verschil in veteraan, wij gekomen, plicht gedaan en langzamerhand als groep uitstervend: zij met steeds aanvulling van onderop, veelal uit militaire traditie afkomstig, niet minder, niet slechter, maar anders.

Deze stromingen, verenigd in het veteranenplatform, waarin gelukkig de heer Lentz uit ons hoofdbestuur een zetel heeft, en onze belangen daarin met verve verdedigt. Met de vragen en de behoeften uit de basis van onze verenigingen afkomstig. Wij stralen, sobats, met onze onderlinge hulp, met onze democratische opstelling, met ons positief meewerken aan platform, SDV en samenwerking met wapenbroeders een licht uit, wat op de instanties indruk maakt. Meer gewaardeerd worden, nadat we jaren in een hoekje gekropen waren, iets terug krijgen als beloning voor onze inzet voorbij de keerring, het besef dat we een waardevol soort volkje zijn geweest dat daar zo'n

plicht deed, human en waar mogelijk helpend.

Voor meer begrip in Nederland, na een periode waarbij links zijn en progressief in de mode was, terwijl als je dan wat anders dacht je meteen een outcast was en je als rechts bestempeld werd. Wanneer rechts betekend dat je relateert en nadenkt, dat je vrijheid in verantwoordelijkheid en gebondenheid, tussen en met de mensen nastreeft, dan vind ik het op die manier een eretitel.

Op deze manier sobats, is VOMI-Nederland, als paraplu van de vele verenigingen bezig. Alle leden zijn zo'n vereniging en zo'n prachtig blad als "Sobat" waardig. Wordt daarom lid om sterk te staan.

H.J. RIEMSDIJK,
VOMI- De Veluwe

KONINKLIJK TEHUIS VOOR OUD-MILITAIRES 'BRONBEEK'

Waarin ondergebracht
'Museum BRONBEEK'

Velperweg 147,
6824 MB Arnhem,
telefoon 085-641538

"Het eigene van Indonesië"

Ferdinand van Bindsbergen,
Kunstschilder
Geboren in 1960 te Didam

Autodidact. Zijn hang naar nostalgie leidt Ferdinand van Bindsbergen al op jeugdige leeftijd naar restanten uit het verleden van Gelderland. Historische, verstilde plekje worden vastgelegd op papier of schilderslinnen. Bezoeken aan Vlaamse steden wekken naast inspiratie ook reislust bij hem op. Zo bezoekt hij enkele malen de Griekse Cycladen om ter plekke aquarellen te vervaardigen.

Indonesië. Door de literaire werken van o.a. Louis Couperus, Multatuli en Aya Zikken krijgt Ferdinand een speciale affiniteit met Indonesië. Na een eerste kennismaking in 1985 keert hij geregeld terug, naar Indonesië om de wonderlijke schoonheid van deze archipel in aquarelvorm vast te leggen.

Met veel gevoel voor detail weet Ferdinand houdingen en uitdrukkingen van de plaatselijke bevolking te schilderen. Hoewel de aquarellen het hedendaagse Indonesië tonen, ademen de werken een sfeer van tempo doeloe.

Ondertussen heeft Ferdinand een grote reeks schilderijen vervaardigd die sfeerbeelden tonen van midden-Java, Sumatra

en Sulawesi. Zijn meest recente aquarellen zijn overigens vervaardigd op Lombok. Zijn favoriete werkplek, het dorp Ubud, is in de binnenlanden van Bali te vinden.

Hoewel Ferdinand nauwelijks heeft geëxposeerd is zijn werk niet onopvallend gebleven. Zo selekteerden "Foster Parents Plan" en "Rotary" enige tijd geleden enkele illustraties voor wenskaarten en kalenders. Ook musea in de regio hebben aquarellen van zijn hand in de vaste collectie opgenomen.

Ferdinand van Bindsbergen combineert zijn schilderijcarrière met de functie van pr-medewerker bij Vink Kunststoffen in Didam.

Bezoekers welke eventueel geïnteresseerd zijn in het werk van Ferdinand kunnen tijdens de expositie eventuele werken aankopen.

De opening van de expositie vindt plaats op vrijdag 11 juni 1993 om 15.00 uur.

De expositie is toegankelijk van dinsdag t/m zondag, dagelijks van 11.00 uur tot 17.00 uur, adres: KUMPULAN Bronbeek, Velperweg 147, 6824 MB Arnhem.

TWEE VERHALEN

Een van onze Sobats kwam 4 februari 1993 op het TV-scherm in een uitzending van het IKON, gepresenteerd door Cees Grimbergen in zijn serie "Vesuvius" onder de titel "Het Beest in de Mens". Onze sobat sprak over een patrouilletecht onder zijn commando tijdens de politionele acties. Hij geraakte in een vuurgevecht doch bleef meester van het terrein. De aanvaller vluchtte maar liet een ernstig gewonde achter die in handen van de Nederlandse patrouille viel. Er waren onvoldoende verbandmiddelen. De commandant overwoog een deur uit een nabijgelegen kampong te halen om als brandcar te dienen. Hij vertelde alle ogen en geweren in zijn patrouille aanwezig, nodig te hebben om zijn mensen weer veilig op de basis terug te brengen. Uiteindelijk werd de zwaar gewonde man gedood of op last van de patrouillecommandant of met zijn goedvinden. Onze sobat kwam op mij over als gebroken door pijn en smart. Hij wilde vergiffenis vragen. Met zijn eigen woorden kon ik de patrouillecommandant vrij pleiten van schuld. Hij had nagedacht en overwogen, zich ten slotte aangesloten bij de algemene mening van zijn troep. Het Beest in de Mens was hier ver te zoeken. Cees Grimbergen heb ik verweten dat hij een mens in gewetensnood voor de camera haalde, hem zo ondergeschikt maakte aan zijn programma in plaats van deze mens te helpen en bij te staan.

De patrouillecommandant heeft door zijn openbare schuldbekentenis verraad gepleegd aan zichzelf en aan zijn kameraden. Dat zijn niet alleen de leden van zijn patrouille die hij overeenkomstig zijn opdracht veilig terugvoerde naar de basis, maar alle Nederlandse Militairen die de politionele acties uitvoerden. Velen van hen zijn in situaties terecht gekomen waarbij snel en effectief moest worden ingegrepen. Er was vaak geen tijd voor nadenken. Men moest wel handelen naar de eisen van het ogenblik en snel. De veiligheid van je buurman is je eigen veiligheid. Dat leerde ik in mei 1940 aan het zuidfront van de Vesting Holland. Oorlog voeren is geen grapje maar een hard bedrijf. De commandant bepaalt de strategie van het ogenblik en heeft daarbij nog de verantwoordelijkheid voor de mensenlevens die hem zijn toevertrouwd.

*

In "Samen Kerk", blad van het bisdom Haarlem van maart 1993 verscheen een aantal artikelen onder de algemene titel "Delen in Elkaars Pijn". Daaronder een artikel uit de pen van Henk Kempes: "Ik ging terug om vergiffenis te vragen". In dat artikel staat een uitgebreide levensbeschrijving van de heer Glissenaar als auteur van een boek over de politionele

acties, dienstplichtig korporaal destijds in Ned. Indië. Henk Kempes somt alle goede daden van onze sobat op die op zijn reizen over de wereld zich inzette voor het welzijn van de volkeren in de derde wereld. Dat is een goede zaak. Wij allen delen daarin krachtens ons Mens zijn. Wij kunnen trots zijn op een medeburger die als autodidact zich opwerkte door zelfstudie. Zijn wereldwijde ervaring maakte hem tot journalist en weldoener. Henk Kempes nam hem een interview af. Onze sobat had op zijn wereldreizen het land gemedend waar hij als dienstplichtig korporaal de politionele acties had meegemaakt. Dan keert hij terug naar Indonesia als 66-jarige. Hij zoekt de woonplaats op van de gesneuvelde Indonesiër om de mensen daar vergiffenis te vragen. Hij citeert de grote Indische wijsgeer Mahatma Gandhi die zegt dat het de mens siert die schuld bekent en terugkeert van de dwalingen zijns weegs. Tot zover begrijp ik deze door zijn geweten gekweld mens. Ik neem deel in zijn pijn die hij voelt om zijn persoonlijke schuld. Ik gun hem van ganser harte de vrede die hij door vergiffenis te vragen hopelijk heeft gevonden.

*

Deze twee verhalen zijn verder identiek. Ik leid daaruit af dat de acteur in de IKON-uitzending dezelfde is als de auteur die door Kempes werd geïnterviewd. De heren Grimbergen noch Kempes hebben bij al hun goede bedoelingen in de gaten gehad dat zij door de acteur resp. de auteur in de persoon van een dienstplichtig korporaal van de Koninklijke Landmacht in een wat benarde situatie werden gebracht.

In het aan Kempes toegestane interview beroept onze sobat zich er vol trots op dat hij de beroemd geworden rede die Douwes Dekker (Multatulië) ca 1859 in zijn boek Max Havelaar liet richten tot de hoofden van Lebak uit zijn hoofd kon reciteren voor het front van de troep waar onze sobat met zijn onderdeel omstreeks 1946 was gelegerd. Ik vind dat een geweldige prestatie. Maar ik weiger aan te nemen dat onze sobat daar een literaire verhandeling weg gaf. Zijn voordracht riekt naar stemmingmakerij. Even verder in de weergave van het interview klaagt onze sobat erover dat de redactie van het militaire blad "Wapenbroeders" stukjes van zijn hand weigerde te plaatsen. De auteur beschikt kennelijk niet over het vermogen tot oordelen over wat in zijn omstandigheden in een militair blad voor de troepen te veld kan en niet kan. Ieder auteur mag parallellen trekken tussen historische gebeurtenissen en die uit het heden. Hij mag niet de toestanden van 100 jaar terug persen in het keurslijf van 1946 - 1949. Zo wekt hij de indruk dat de toe-

standen van toen en nu identiek zijn. Later, terug in Nederland, kon onze sobat zijn script ook niet kwijt. Dit wordt duidelijk wanneer de auteur als militair in Indië neerschrijft: Geleidelijk aan gingen mijn ogen open..... Ik ging steeds meer beseffen dat ik 'aan de verkeerde kant' stond. Dit was een conclusie na zijn gesprekken met Indonesische Journalisten en gevangenen genomen T.N.I.-officieren. Daarmee is voor hem de kous af. Hij handelde niet dienovereenkomstig. Hij deserteerde niet. Gelukkig maar. Hij deed ook geen beroep op de wet gewetensbezwaarden. Het staat onze sobat vrij diep in zijn hart zo te denken. Met het publiceren daarvan, ook al is dat een stelling in de "IK-vorm" plaatst hij zijn eigen mensen en alle andere sobats van de Nederlandse Krijgsmacht die in het voormalige Nederlands-Indië dienden "aan de verkeerde kant". Dat is onjuist. Ik kwam zelf tot andere conclusies na gesprekken in de kampongs van Sundaland. Dat is niet zo belangrijk. Mensen en volkeren denken verschillend. Het gaat mij om die "Verkeerde Kant" waar onze auteur zichzelf en de Nederlandse Militairen heeft geplaatst.

Onze Heer, de Schepper van Hemel en Aarde, de God van Abraham, Isaak en Jacob of zo ge wilt de Voorzienigheid of het Toeval heeft ons in de Geschiedenis geplaatst, in onze tijd, met onze capaciteiten, binnen het Nederlandse Koninkrijk. Zo werden wij geplaatst onder Nederlands gezag, onder Nederlandse wetten. Wij erfden de traditie van onze Voorouders en hun geschiedenis die wij voortzetten. Daardoor werden wij gevormd en vonden ons Vaderland. Zo werd ons ook onze plaats gewezen. Wij vonden de last en de verantwoordelijkheid van onze ouders op onze schouders gelegd. Daar aan hebben wij naar ons beste weten en kunnen beantwoord. Elk naar zijn aard en omstandigheden werden wij gevraagd om te doen wat van ons werd gevraagd.

Er zijn fouten gemaakt door regeringen. Nederland werd door zijn bondgenoten in de steek gelaten. Om politieke redenen keerde men zich tegen ons. Maar ook Nederland werd ontrouw aan zijn oudste bondgenoten in de Archipel. De Nederlandse Regering werd door de Nederlandse Rechter gelast de mannen van Ambon bij het KNIL naar Nederland in veiligheid te brengen. Aan deze wereldwijd gemaakte fouten zijn wij als individuen mede schuldig door ons Mens-zijn. Daarvoor vragen wij God en elkaar om vergeving. De wederzijdse schuld ligt ook bij Indonesiërs ten opzichte van elkaar en ten opzichte van ons Nederlanders. Maar talrijk zijn ook voorbeelden van trouw en vriendschap aan ons Nederlanders in de Jappentijd, in de mocilijkheden van de tijd kort na de capitulatie van Japan en zelfs na 1949 na de soevereiniteitsoverdracht.

Mogelijk heeft men op het persoonlijke

(vervolg op pagina 9)

Opsporing, Aanhouding en Bekendmaking verzocht....

Rut van de Pol, Oostmallestraat 5, 4826 PB te Breda van het 6 Garde Regiment Grenadiers, zoekt contact met sobats die bekend zijn of betrokken waren bij het sneuvelen van Jan van Meulen op 1 maart 1949. Ze vertrokken op 30 juli 1948 met de "Zuiderkruis".

Sobat v.d. Pol behoorde voorheen als O.V.W.-er tot 1-8 R.I. en 3-15 R.I.

Vriend G.L.A. van Dijk, Buys Ballotweg 2, 5223 GG 's-Hertogenbosch zoekt voor het museum Padang en Bukittinggi (Fort de Kock) oude foto's van 1945-1950 van straten en gebouwen. Ook van de cement-fabriek in Indaroeng zijn foto's welkom. Mag ik eventuele foto's tegemoet zien waarop aan de achterzijde is aangegeven welke straat, gebouw etc. is vastgelegd?

Piet Kleijs, destijds gelegerd te Bandoeng wordt gezocht door familie B. Siakaya, Van Heutzlaan 60, 6711 KR te Ede, telefoon 08380-14625.

Sobat H. Moes, Hertog Godfriedstraat 64, 5231 XH 's-Hertogenbosch, opgegroeid met een rijke traditie over de dienstverrichtingen van opa, vader en ooms is verzamelaar van mouwemblemen uit respect aan hen die in het v.m. Ned. Indië hebben gediend als militair. Reeds jaren verzameld vriend Moes emblemen. Elke schenking wil hij op passende wijze belonen. In de toekomst wil hij zijn gehele verzameling schenken aan museum "Bronbeek" voor de toekomstige generaties opdat niet vergeten wordt.

Vriend Moes, wij wensen je nog vele jaren verzamelen toe zodat "Bronbeek" wat langer moet wachten. Wie helpt een degelijke idealist aan de emblemen.

De reüniecommissie van de C compagnie van 3-9 R.I. zoeken Frans Westerhof. Frans was een roodharige vent met de functie van korporaal-hygiënist en was veel en vaak in de weer met het bestrijden van die vele wandluizen. (Ze marcheerden in groepsverband op vele plaatsen 's-avonds door de klambou). We zijn Frans kwijt geraakt op de laatste reünie waar werd gefluisterd dat hij in Engeland zou verblijven.

Graag uw bericht, "Frans Westerhof, rood haar, gediplomeerd wandluizen vanger", naar J.M. Spies, Verhulststraat 12, 6661 GJ Elst (Gld), tel. 08819-72513 of H.J.W. Platter, Meijerstraat 12, 7631 AT Ootmarsum 05419-92089. Frans er is niets meer te vangen, maar laat eens wat van je horen.

Sobat S. Thalen van de D. Compagnie van 5-4 R.I. zoekt contact met de oude vrienden van deze compagnie om zo mogelijk een reünie te gaan organiseren. Neem

eens contact met mij op, adres: S. Thalen, Bentincklaan 96, 7902 GJ Hoogeveen, telefoon 05280-68831.

Sobat H. Gerritse, Wilgenhof 12, 3434 AX Nieuwegein, tel. 03402-61920 wil graag in contact komen met de sobat's waarmee hij op 15 december 1948 bij het KNIL te Nijmegen (Prins Hendrik-kazerne) is opgekomen. Het betreft hier de Sectie A - van het instructie-bataljon voor Nederlands Indië.

De groep bestond uit plm. 15 man, (waar-

van twee namen nog bekend zijn, o.a. de soldaten Kist en Vieviér. Onze klasse-sergeant was de sgt. Eckhardt.

De groep was op 7 maart 1949 geschikt voor uitzending en vertrok (na het inschepingsverlof), op 23 maart 1949 met het SS "Zuiderkruis" naar Nederlands Indië. Aankomst in Tj. Priok op 16 april 1949. Tijdelijk gelegerd in het Centraal door-gangskamp te Batavia, daarna vertrokken naar Tjimahi voor verdere opleiding bij het 1e Inf. Depot onder commando van Lt. Kol. Palmer v/d Broek.

Hierna is de groep uiteen gezworven.

4e van links, onderste rij H. Gerritse. Waar zitten de overigen?

(vervolg van pagina 8)

vlak misdaden begaan ten opzichte van elkaar. Het is een goede zaak dan de brui-ne broeder om vergiffenis te vragen om de vrede in eigen ziel te herstellen. Dat is een zaak van persoon tot persoon. Het is onjuist om bij deze persoonlijke en openbare schuldbekentenis het politieke conflict te betrekken. Onze sobat korporaal droeg de Uniform van de Koninklijke Landmacht. Het past het Leger niet zich in het politieke conflict te mengen. Het Leger hoort het Nederlandse beleid uit te voeren.

De gesprekken met Indonesische Journalisten en T.N.I.-officieren in 1946 hebben de ogen van onze auteur verduisterd en gesloten gehouden voor de werkelijke problematiek die de toenmalige Nederlandse Regering had voorzien. De vader-figuur, de vice-president Hatta werd door president Sukarno in het gevang opgesloten. De president zelf werd door zijn eigen mensen afgezet. Nog steeds zijn er problemen met Atjeh, de Zuid-Molukken, Timor en Irian Barat (de Papua's). Nog hoor ik de stem van een vorstenzoon bits antwoorden op onze gelukwens bij de soevereiniteitsoverdracht: Saja orang Dajak. Sukarno sprak in een rede over zichzelf

als 'Aku' (=ik). Een Sundanees merkte op: Waarom zegt de man niet Saja? Hij had het hoog-Javaans herkend (dat de hooggeplaatste gebruikt jegens zijn knecht. Wij van toen, maar ook de mensen van nu behoren NU ons handelen van toen te bekijken en te evalueren met onze ogen van toen, ons idealisme, onze saamhorigheid van toen en ons weten, onze kennis van toen nu bijna 50 jaren geleden. Toen heersten andere omstandigheden dan vandaag.

Onze sobat, zo blijf ik hem noemen want hij deserteerde niet, moet duidelijk worden gemaakt dat hij niet alleen stond maar met 120.000 mannen en vrouwen die kwamen omdat zij geroepen waren, velen al voordat de oorlog met Japan was beëindigd. De onafhankelijkheid van Indonesia stond niet ter discussie na de December-rede van Koningin Wilhelmina. De Japanners hadden onrust en wanorde achtergelaten waarin talloze roversbenden welig tierden. Het economisch leven was ont-wricht. Onze opdracht was het brengen van orde en vrede. Met die opdracht sneuvelen 5000 sobats.

Het is onjuist ook hen aan 'de verkeerde kant' te plaatsen.

LOUIS J.M. BUTOT

DE GROND/MOBIELE BRIGADE IS BIJNA OP ORGANIEKE STERKTE

Van de ledenadministratie

Nieuwe leden vanaf 1 april 1993

We begroeten de 196 nieuwe leden met een hartelijk welkom, de enkele die nog ontbreken van de 6000 leden staan nog bij de fourier en de korpsadministratie om bij hun vereniging te worden ingelijfd. Een onzer leden stuurt zijn "Sobat" door naar een ander Indie-Militair. Een stille wenk om lid te worden van onze vereniging. Wij hebben nog geen prioriteiten nota, O.V.W.ers, de mannen van het K.N.I.L. en de dienstplichtigen genieten nog het volle aanzien. We zijn er zelfs trots op dat van de duizend militairen in Joegoslavië 700 man op de voet van dienstplicht vrijwillig hun taak vervullen. Gezien de internationale verplichtingen overal ter wereld is er voor 200 jaar werk. De term "Nooit meer oorlog" kunnen we wel vergeten als we de geschiedenis die achter ons ligt over de jaren recapituleren. Ook voor humanitaire taken is een militaire opleiding noodzakelijk waarbij we hopen dat de brandhaarden beperkt kunnen blijven.

Broodsma O.
Minnema Y.
Poppinga T.J.
Roekema J.
Boerma J.
Jonge H. de
Kamp A.J. v.d.
Lemmen M.
Meens H.
Aalders B. van
Romelingsh T.
Blazer J.L.
Brouwer H.
Oosterveld H.
Broek H. v.d.
Everhardus-de Visser C.
Oetwijn A.W.
Prins H.J.
Vliek B.
Doorn J.G. van
Deent J.
Steeg P.
Wien A.
Müller A.W.M.
Bentvelzen G.J.
Berg W.M. van den
Borst C.J.
Broekhof E.C.
Buijs A.J.
Dekker G.H.
Dubbeld-Jongbloed M.J.
Faber D.J.
Fasseur D.J.
Krol M.J.P.
Kuijpers H.P.
Leede C.L. de
Merriesboer P.C.
Plas H.C. van der
Repko H.
Rijnsburger A.
Roessen J.G.R.
Scheffer G.F.
Schie L.C.
Slijkhuis H.J.
Smits C.
Tulp G.

Leeuwarden
Sint Annaparochie
Beetssterzwang
Leeuwarden
Stadskanaal
Stadskanaal
Bedum
Haren
Stadskanaal
Zuidwilde
Zaidlaren
Hengelo
Enschede
Deventer
Ermelo
Amersfoort
Vaassen
Vaassen
Putten
Ochten
Duiven
Herna
Nijmegen
Arnhem
Delft
Leiden
Voorhout
Noorden
Wateringen
Rijswijk
Den Haag
Zoetermeer
Leiden
Delft
Zoetermeer
Den Hoon
Den Haag
Warmond
Voorburg
Leiden
Oude Wetering
Leiden
Voorhout
Vlaardingen
De Lier
Warmond

Voek P.K. van der
Wassdorp Th. A.
Zuurmond A.
Berkel N. van
Dekker C.R.
Redelijkheid G. de
Tilburg J.G.A. van
Duizer A.A.
Golveningen J.
Maat A.C.
Stoter P.
Twist D. van
Rijkeworst C.J.
Kroon J.
Stendijk P.C.J.
Jochems J.M.
Leijens P.A.
Jhr. Rijkevonsel v.
Kessel A. van
Witkamp L.
Brood C.H.
Hurk Th. A. v.d.
Munnik
Pennings A.P.
Plomp N.
Baai J. van
Gielich A.
Koot A.W.
Mezger G.H.
Rienstra W.
Vries P. de
Reggers M.
Vink W.J.G.
Donkers H.W.
Koning J.
Rijn W.A. van
Stijger D.
Bolten W.
Hop J.
Straten E.G.M. van
Proper H.J.
Faassen G.
Koning R.
Beukers L.
Geukes G.
Hagenaar A.
Jong G. de
Lagastij A.C.
Tienen A.J.M. van
Vries P.J. de
Ottenheim J.H.G.
Peskens G.J.H.
Velthoven R.
Kort P.J. de
Paardseker M.
Klein Lugtenbeld A.
Bruggink J.
Schlomer P.H.
Loenen A.J.F.
Franke P.J.
Bakker A.
Leijser J.P.J.
Kuijpers L.J.
Amerika A.A.
Counon W.E.
Kroes L.T.
Loogeker P.F.
Lamboij B.
Wilken F.C. v.d.
Vliet C. van
Monster A.R.
Ferbuyt K.D.
Treffers H.
Izerman O.K.
Bruijn P.C.M. de
Willemse W.J.
Valentin J.C.P.

Lisse
Lisse
Den Haag
Rotterdam
Schildam
Bergambacht
Rotterdam
Rotterdam
Gorinchem
Siedrecht
Hoogvliet
Zwijndrecht
Brille
Goos
Goos
Elten-Leur
Elten-Leur

Breda
Hoogerheide
Tilburg
Eersel
Drunen
Oss
Eindhoven
Klimmen
Utrecht
Vleuten
Soest
Zeist
Amerika
Belgie
Nijmegen
Nijmegen
Apeldoorn
Noordwijk
Voorschoten
Den Haag
Harderwijk
Ede
Vaassen
Ede
Wolvega
Rotterdam
Vlaardingen
Hardinxveld Giessendam
Barendrecht
Hoogvliet
Vlaardingen
Rotterdam
Heythuysen
Heythuysen
Vissingen
Terneuzen
Middelburg
Lemmerveld
Deventer
Hengelo
Zwolle
Wijchen
Velp
Huissen
Drensel
Groningen
Almere
Almere
Almere
Sassenheim
Voorhout
Leidschendam
Gouda
Noordorp
Den Haag
Den Haag
Den Haag
Elten-Leur
Elten-Leur

Peters F.J.
Hassel C.H. van
Kokken P.A.J.
Dhaeze W.
Kuilwijk J.
Colijn H.
Boelens H.
Izermans M.W.
Aarts M.J.
Janssens C.
Bekkers J.
Hendriks Berendsen H.
Laan G. van der
Werf M.L. v.d.
Passchier W.
Pakvis M.
Does L.W.
Appelhof B.
Broers G.
Groot Th.P.
Heijke P.J.
Kraakman J.
Kriger F.
Leeuwen G.J. van
Prenger J.H.
Roelofs H.A.
Roosendaal G.
Smal J.C.
Starveld K.
Tensen P.
Visser G.
Vries K. de
Houterman A.
Spathoven C.J.
Floris G.
Janssens Jan L.
Lutik L.
Kamp S.M.
Duyn M. van
Zonneveld C.G.
Leeuw C.
Oostendoop P.
Poelman J.
Vijn A.J.
Kuijper J.
Brinks M.
Verbragge B.
Haman V.J.
Es P.G. van
Jong G. de
Kok P.
Remeus L.
Pyaenbaag G.
Mook van
Dek B.
Janssen B.
Velden P.H. v.d.
Walds C.
Ooetmensen G.H.M. van
Bel M.C.
Voort H.J. v.d.
Elenbas M.
Hoek F.W. v.d.
Bot P.A. de
Haring B.L.
Hermans-Jostein J.W.
Koning A.
Krijger C. de
Linde J.C. van de
Peerboom E.
Roukema R.
Schnaf F.J.
Wassing F.B.

Elten-Leur
Roosendaal
Roosendaal
Roosendaal
Zelhem
Bergharen
Deventer
Sas van Gent
Gilze
Breda
Oud Betjerland
Hoogvliet
Vlaardingen
Voorhout
Noordwijk aan Zee
Honselersdijk
Lisse
Westzaan
Bergen
Amstelveen
Amsterdam
Zwagdijk
Amsterdam
Uitgeest
Amsterdam
Middenmeer
Medemblik
Hoogwood
Zaandijk
Hoorn
Wijdenes
Amsterdam
Alkmaar
Alkmaar
Avenhorn
Aassendelft
Wormerveer
Lisserbroek
Den Haag
Noordwijkerhout
Woerden
Zaandam
Amsterdam
Enkhuizen
Amstelveen
Houten
Vinkenveen
Soesterberg
Spijkenisse
Barendrecht
Rotterdam
Rotterdam
Alm
Kruiningen
Wijchen
Reek
Breda
Roosendaal
Voorhout
Monster
Herten
Landgraaf
Urniden
Amsterdam
Amsterdam
Zandvoort
Hippolytushoef
Amstelveen
Amsterdam
Amsterdam
Amstelveen
Beverwijk

De laatste opgave van leden (lidnr. A 460) werd afgesloten op 4 juni. In de volgende "Sobat" worden nieuwe leden vanaf 5 juni 1993 opgenomen, wat ons betreft, pagina's vol.

DRAAGINSIGNES GEWONDEN

Twée bestuursleden van de Vereniging Utrecht en 't Gooi waren aanwezig toen burgemeester Mr. I.W. Opstelten twee draaginsignes uitreikten aan de sobats A. Gillich en J.W. van Rooijen.

A. Gillich (1925)

Tijdens een convooi op 10 december 1947 van Tasikmalaja naar Garoet, Java, voormalig Ned. Indië, om vandaar twee carriers in Bandoeng op te halen, werd het convooi voorbij Mangoenredja plotseling onder vuur genomen. De heer Gillich, die in een militair voertuig zat, raakte hierbij gewond.

J.W. van Rooijen (1925)

Tijdens een patrouille op de weg die in zuid-oostelijke richting vanuit het kamp Tjibeber, Java, voormalig Ned. Indië, loopt, op 21 juli 1947, raakte de heer Van Rooijen, die deel uitmaakte van de patrouille door vijandelijk vuur gewond en werd opgenomen in een militaire ziekeninrichting.

"Als je wilt, kun je alles"

Woorden waarmee de commandant van de 3e Infanterie-Brigade van de "1e Divisie 7 December" de toenmalige kolonel Lentz zijn troep wist te bezielen, een geest die bij tienduizenden Indië-veteranen heerst zo ook bij de vice-voorzitter van de VOMI Zuid-Holland Noord, onze sobat Fred van der Meer. Fred werkte ook "ondergronds" maar op een andere manier. Als jong maatje was hij als loodgieters-leerling al vroeg bezig met de "tjagersluipgang" in kelders en onder de vloeren. Toen hij maar net boven het

"maaveld" uitkwam werd ook hij met 4-7 R.I. met de "Kota Baru" op 14 februari 1947 uitgezonden om op 23 maart 1950 met de "Volendam" terug te keren. Als telegrafist in de rimboe en moerassen verrichtte hij zijn dienst, speelde voor zijn bataljon vaak piano, tot hij uit Palembang naar buiten ging, helaas zonder piano, daar speelde men andere muziek. Na terugkeer wist Fred zijn 50 jarige werktijd in het installatiebedrijf om te zetten om als directeur een loodgietersbedrijf te leiden, was 30 jaar bestuurslid van de Haagse Vereniging van Ondernemers, 15 jaar van het landelijk bestuur en erelid van deze VNI (Vereniging Nederlandse Installatiebedrijven). Behalve zijn personeel wist hij ook zijn militaire maatjes bij elkaar te houden door met een commissie 4-7 R.I. nu reeds 20 jaar lang zo'n 620 namen en adressen, hetgeen resulteerde in de opkomst van 670 personen in 1972 J.L. 15 april waren er nog steeds 360 belangstellenden, zelfs nog 5 tot 10 man die er voor het eerst waren. Sinds de thuiskomst zijn er 152 man overleden, zaken die Fred

nauwkeurig bij houdt, ook uit het buitenland. Gezamenlijk heeft 4-7 R.I. een plaque gerealiseerd bij het "Nationaal Indië Monument Roermond". Met vele andere medewerkers waarbij het voortouw mede in handen was van Chris Appels steunde de bataljonsleden de watervoorziening bij een ziekenhuis in Belitang, 200 km zuid van Palembang op Sumatra, alwaar een waterbron werd aangeboord op meer dan 100 meter diepte. Dit alles en nog vele andere zaken, gememoreerd door Burgemeester L. van Leeuwen van Zoetermeer, leidde er toe dat aan Fred van de Meer op 29 april 1993 met een toepasselijke toespraak van de Burgemeester, die mede zijn verdienste noemde voor het werk ten behoeve van onze vereniging, een Koninklijke onderscheiding, de Eremedaille in Zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau opspeldde, in tegenwoordigheid van zijn echtgenote en bestuursleden van de VOMI. Fred van harte gefeliciteerd namens je sobats.

25.08.04.035 en B.W.

13 februari 1993.

Foto Wim van Duyn 16 Huntington Crt Bramalea, Ont Tel. 792-1980-16s154.

Van links naar rechts, Ambassadeur: Godert Willem Baron de Vos van Steenwijk, Frederick Masselink, Jo Molenaar, Cornelis de Wit en Harm Warman.

Tijdens een bijeenkomst van de Toronto-afdeling Bond van Wapenbroeders (Association of Dutch Veterans) werd door de Nederlandse Ambassadeur in Canada, Zijne Excellentie Godert Willem Baron de Vos van Steenwijk, - geïntroduceerd door Mike Tamminga, President (Canada) Wapenbroeders - het DRAAGINSIGNE GEWONDEN uitgereikt aan vier wapenbroeders.

Harm Warman, geboren in 1920. Werd voor de militaire dienst opgeroepen in 1938 en ingedeeld bij 1-3 RI (Regiment Infanterie) in Breda. Gedurende mei 1940 zag hij actie bij Waalhaven en de Spijkennisse brug en moest na drie maanden in een krijgsgevangenkamp voor een half jaar in het Leidse verpleeghuis Rijngceest worden opgenomen.

Tijdens de oorlog actief als lid van de B.S. (Binnenlandse Strijdkrachten), bleef hij na de oorlog tot 1947 in militaire dienst bij 2-1 RI en 1-7 RI, respectievelijk in Leidschendam en Oud-Leusden.

Afgezwaaid, werkte hij tussen 1950 en 1983 bij de brandweer in Tiel en emigreerde hij een jaar later naar Canada. De laatste jaren woont hij in Holland Christian Homes in Brampton.

Frederick Masselink, geboren in 1911. Vertrok in 1935 naar Nederlands Indië als bestuursambtenaar. Onder de wapenen geroepen in 1936 en ingedeeld bij het KNIL (Koninklijk Nederlands Indisch Leger), werd Fred door de Japanners in 1941 op Celebes gevangen genomen en bleef tot het einde van de oorlog (1945) in een kamp voor krijgsgevangenen.

Terug in Nederland (1946), vertrok hij in 1947 opnieuw naar Indonesië, waar hij op Celebes zijn oude beroep als bestuurs-

ambtenaar hervatte. Gepensioneerd in 1950, emigreerde hij twee jaar later naar Canada. Hij is nu een patiënt in Faith Manor, het verpleeghuis van Holland Christian Homes in Brampton.

Cornelis Willem, geboren in 1913. Werkte op de Batavier IV van de Batavieren tussen Rotterdam en Londen. Tijdens de oorlog bracht hij schepen met militairen en materiaal naar en van de Verenigde Staten, Canada en Curacao. Raakte in 1942 gewond toen de vrachtboot Bussum getorpedeerd werd en werkte tot het einde van de oorlog als instrumentenmaker in Londen (Engeland). In 1987 geëmigreerd naar Canada en woont nu in Londen (Ontario).

Jo Molenaar, geboren in 1924. Tijdens de oorlog was Jo actief in de omgeving van Alphen a/d Rijn en Woerden, als lid van de Binnenlandse Strijdkrachten. Direct in 1945 gemeld als vrijwilliger, werd hij ingedeeld bij een 'stoottroepen' regiment.

In Weert (Limburg) ontving hij zijn eerste opleiding, waarna verdere training in Engeland volgde, het was het eind 1945 toen hij ingescheept werd met bestemming Malakka. In februari 1946 was er weer een bootreis. Deze keer naar het eiland Celebes, gevolgd door een paar maanden op het eiland Morotai, waar 24 uur per dag de wacht werd gehouden bij een munitie depot.

Weer overgeplaatst, bracht de torpedoboot Piet Hein hem in februari 1946 naar Nieuw Guinea. Om zijn rondgang door de Archipel compleet te maken, werd hij in juni 1947, na eerst nog even drie maanden op Bali geoefend te hebben, verscheept naar Palembang op Zuid Sumatra, waar Jo

bij het 8-ste bataljon stoottroepen tijdens de eerste politionele actie door een sluipschutter in hoofd en arm geraakt werd. Naar Djakarta (Batavia) gestuurd, werd hij bij de Militaire Politie (MP) op de verkeersafdeling geplaatst.

Terug in Nederland en na zijn demobilisatie, vond hij in Cothen bij Doorn werk in een body shop. In 1952 emigreerde Jo naar Canada waar hij meer dan 37 jaar, tot aan zijn pensionering, bij General Motors in Oshawa werkte. Jo woont nu in Brighton, Ontario. De Nederlandse Consul - Generaal Dominique Bauduin en de Nederlandse Militaire Attaché in Ottawa, Kolonel Anne Tjepkema, beiden bij de uitreiking aanwezig, spraken na afloop met enkele wapenbroeders. Ook Ambassadeur de Vos van Steenwijk bleef nog geruime tijd en sprak met de voorzitters van de gewesten Toronto en Hamilton, respectievelijk Ad Belder en Chris Kruter. Zoals gewoonlijk had de altijd actieve Women's Auxiliary voor een lunch en koffie gezorgd.

Het 'Draaginsigne Gewonden' heeft het opschrift Vulneratus Nec Victus (Gewond, Maar niet Verslagen).

WIM VAN DUYN

*

In het gemeentehuis van Heino is B. Hekman vrijdag 14 mei j.l. onderscheiden met het draaginsigne gewonden. De Heinoër kreeg de onderscheiding uitgereikt voor verwondingen die hij op 15 januari 1949 in Nederlands Indië opliep.

Hekman maakte deel uit van de ost. cie van 3-9-RI en lag in Goenigan op West Java.

Als chauffeur van een brencarrier moest hij op de bewuste dag op pad om de weg Goenigan - Linggajatti vrij te maken van boomversperringen die 's nachts door eenheden van de Siliwangidivisie waren opgericht.

Bij deze actie kreeg de eenheid vijandelijk vuur en liep Hekman door een kogel, die ketste op de binnenwand van de carrier, enkele scherfverwondingen op in de rug en achterhoofd.

Het draaginsigne werd in het bijzijn van familie en oud-militairen van 3-9-RI opgespeld door burgemeester A.W.P. van den Berg. De burgervader refereerde aan het feit dat de landelijke overheid laat heeft erkend dat ze tekort is geschoten bij de opvang van veteranen.

De burgemeester stond even stil bij de tekst op de onderscheiding. "Gewond maar niet verslagen". Dat is een uiting van moed en inzet voor het landsbelang maar getuigt ook van doorzettingsvermogen.

Hekman is een actief lid van VOMI-Overijssel en maakte de laatste twee jaar deel uit van de kascommissie.

REUNIE

Uniek gebeuren

45 Jaar terug uit Indonesië - 45 jaren reünie.

Het 1e peloton van de 3e Comp. 2-4 R.I. is er al heel vroeg in geslaagd de hechte vriendschap jaarlijks bij elkaar te krijgen.

Deze band is mede ontstaan doordat een groot aantal vanuit het verzet - groep Waterland en West-Friesland - werden samengevoegd in Hoorn, om aldaar mede de gevangenen (S.S.ers enz), welke in de "Krententuin" gevangenis zaten, te bewaken.

Na een oproep voor vrijwilligers om het toenmalige Ned. Indië te bevrijden - de atoombom was toen nog niet gevallen - van de Japanse bezetters, tekenden we toen in Hoorn en met vele anderen vertrokken we naar Engeland voor een verdere opleiding.

In 1945 vertrokken we vanuit Engeland met het bekende troepentransportschip de "Alcantara" naar Ned. Indië. Via omzwer-

vingen op Malakka (Chaag en Mering) mochten we in maart 1946 inschepen in Singapore en arriveerden op 30 maart in Tandjong Priok.

In 1948, na de 1e politionele aktie, vanuit Pekalongan terug naar Batavia om te repatriëren met de "Indrapoera". Een lange reis met veel pech onderweg (Reis duurde 30 dagen) en misschien voldoende tijd om de periode "na terugkeer" te bespreken. Aan boord werd toen al de basis gelegd om zo snel mogelijk weer samen te komen en doordat één van de makkers getrouwd was met een dochter van een caféhoudster in Grotebroek, werd aldaar de eerste contacten gelegd en was het de eerste reünie.

Enige jaren later kwamen we ieder jaar in Zaandam bijeen en uiteindelijk al weer vele jaren bij een dienstvriend van 2-4 R.I., de restauranthouder van "De Groene" in Volendam (Jammer genoeg is deze vriend inmiddels overleden).

2 Oktober 1992 wederom onze reünie

gehouden - geen jaar overgeslagen - en de vriendschap is alleen maar groter geworden. Geen verhaal van verrichtingen. Een ieder weet wel wat er gepasseerd is, dus geen sterke verhalen. De gesprekken monden zich vaak uit over de realiteit van 't heden en eindigen dan bij onze kinderen e.g. kleinkinderen.

Waar gaat het bij een reünie om...!!!

De opgebouwde vriendschap te behouden, ook onze vrouwen zijn er al 20 jaar bij betrokken en daarnaast te zorgen dat bij ziekte en overlijden de belangstelling te tonen.

Er is de laatste jaren veel veranderd en ook de waardering van officiële zijde is groter als immer tevoren. Ons nationale monument in Roermond en de jaarlijkse herdenking van onze kameraden is daarvan een goed voorbeeld.

De kazernes, welke openstaan om in groter verband reünies te organiseren, is hiervan ook een bewijs en laten we via onze belangen organisatie, V.O.M.I., bewijzen dat we nog steeds ééndrachtig bezig zijn. Reünie-comm. 1e Pel. 3e Cie. 2-4 R.I.

J. LAGWEIJ,

Karveel 47-03, 8242 VJ Lelystad, tel. 03200-44296

Een compacte club kan je die "jongens" wel noemen, waarschijnlijk een van de oudste en trouwste veteranenclubs die bovendien nog uitstekend voor nieuwe leden voor de VOMI zorgen. Wij wensen jullie nog vele jaren toe, waar blijven de andere pelotons?

Reünie

De secretaris van het reünieverband van 7(III) R.S. (O.V.W.) schrijft ons dat een oproep in "Sobat" aardige respons heeft opgeleverd, een aanmoediging om op vrijdag 10 september 1993 een reünie te houden in de Frederik Hendrikkazerne te Vught. De 7-RS'ers, waarvan het adres bekend is worden per convocatie nader geïnformeerd. Alle niet bekende 7-RS'ers, dus iedereen die daarbij gediend heeft, zoals de aanvulling die bij het vertrek naar Holland is achtergebleven, kunnen zich melden bij J. Bakker, Wormerveerstraat 130, 2547 XV Den Haag, telefoon 070-3292368. Kom op mannen van de "aanvulling" en anderen die tot nu toe onbekend bleven, even bellen.

*

In een vorig nummer van "Sobat" lieten we de reünisten van 5-4 R.I. een lange mars maken voor een reünie op 2 oktober. Ze kwamen aan op 2 oktober 1992, dus moeten we dit bericht rectificeren.

De reünie had reeds plaatsgevonden en de volgende berichten wachten we af van een der organisatoren, J.W. de Jong, Merellaan 247, 3145 EJ Maassluis, telefoon 01899-27786.

Foutje... bedankt.

*

De oud-pelotonscommandant M. de Smit van de 4e compagnie van 5-3 R.I. weet zijn mannen goed bij elkaar te houden. Regelmatig organiseert hij een reünie voor de compagnie en er werd geen tevergeefs beroep op hem gedaan om aan z'n oude maatjes het draaginsigne uit te reiken waarvan de foto's ingezonden door vriend P.E. Clement een weergave geven.

L. Vrijhof

W.M. Zuydweg

Wim Hornman:

De laatste man, "Mariniers in de gordel van smaragd, 1942-1950."

Uitgeverij b.v. Bonneville, Bergen.
Prijs f 49,90.
ISBN 90 73304 10 5. Geïllustreerd.
453 pagina's. Gebonden.

Hornman is een ouderwetse militante royalistische nationalist. Vaderland, vorstenhuis, militaire grandeur en Neerlands onvervreemdbaar recht om orde en vrede (Law and order) in Indië te vestigen, en te handhaven, zijn voor Wim Hornman zo goed als vanzelfsprekend.

Maar meer nog dan een nationalist is Hornman een chauvinist. Zijn chauvinisme betreft de Mariniersbrigade. Er zijn in de ogen van deze auteur geen betere soldaten dan mariniers. Twee zaken staan in dit werk voorop: "Wij Mariniers en Orde en Vrede in Indië." Het verhaal strekt tot streling van het, wij-mariniërs gevoel en het ego van de zoesoldaten in ons Indië. Ecce Marinianrius is het beeld dat Hornman ons toont en dat geldt niet alleen voor dit boek van deze vruchtbare auteur. Uit ervaring weet ik hoe teamgeest militairen eigen is. De soldaat heeft de neiging het eigen onderdeel, het eigen wapen, als superieur te zien. De mariniers zien neer op de landmacht, de luchtmachtvoelers voelen zich verheven (letterlijk) boven de landrotten, de gardeman acht zich uitnemender dan die knaap van zo'n nummer-regiment. En wat stelde in Indië de KL. (Koninklijke Landmacht) voor in de ogen van het KNIL? (Koninklijk Nederlands-Indisch Leger). Zelfs binnen, b.v. de KL., voelden Grenadiers zich betere militairen dan Jagers en Huzaren keken neer op Fuseliers. Dienstplichtigen waren in de ogen van OVW-ers (Oorlogsvrijwilligers) maar inferieure mannetjes en omgekeerd. Beroepsmilitairen beschouwden OVW-ers en dienstplichtigen als amateurs. Hospikken, kantoorknullen, AAT-(Aan en Afvoertroepen) chauffeurs en monteurs stelden volgens infanteristen weinig voor. En zo zou ik nog een poos door kunnen gaan. Ster- en streepdragers respecteerden noch hun lager gekwalificeerde collega's noch hun minderen. De ganse strijdmacht bestaat bij de gratie van de rivaliteit tussen onderdelen en personen. De orde van de strepen en sterren (Stars and Stripes).

En zelfs nu nog ontdek je op reïmie's en

veteranen bijeenkomsten de trots op het eigen onderdeel en de plaats in de hiërarchie der sterren, en de daaraan inherente nauwelijks verholde minachting voor de jongens van andere eenheden of lager gegradeerden. Terwijl je toch zou verwachten, dat bij de oude mannen, die wij ex-Indiëgangers intussen zijn geworden, een schare van in de burger maatschappij grijs geworden AOW-ers, deze puberale macho-mentaliteit wel eens zou zijn weggeëbd. Maar nee hoor, het leeft nog steeds, herleeft zelfs. Het salueren voor meerderen en commanderen van minderen vlamt als het ware weer op uit de vonk van een ogenschijnlijk voorbij verleden. Welnu, "De laatste Man" van Wim Hornman, illustreert deze soldaten-mentaliteit op niet mis te verstane wijze.

Desondanks is het een zeer leesbaar boek geworden. Al was het alleen maar om aan te tonen hoe soldaten, in vaak schijnbaar onmogelijke leefsituaties, zich overeind hielden en er steeds weer in slaagden hun waardigheid te behouden, mede door zich op te trekken aan hun vaandel, hun gevoel van superioriteit ten opzichte van anderen en hun kameraadschap en teamtrots, hun zelf aangemeten status en overlevingsdrift. Soldaten in oorlogssituaties verrichten veelmaals psychologische hoogstandjes. Maar Hornman, zo stelde ik in de aanvang van deze recensie, is ook een nationalist.

Hij is bovenal een man van gezagshandhaving en militaire erecode's. Vooral het eerste deel; (het boek behelst vier delen) "Slaven van de Japanners" over het leven van Nederlandse krijgsgevangenen in Japanse kampen (Birma-Siam en andere oorden van verschrikking en dwangarbeid, ademt de geest van de in eigen oog, binnen de schepping hoger geplaatste Europeaan en zijn superieure cultuur,

boven de Aziat. Alle kwalificatie's die de blanke meesters uit de koloniën, ten opzichte van de Japanners en andere Aziaten, bezigden komen in deze verhandeling aan bod, enkele voorbeelden: "krombenige gele kereltjes met uitdrukkingloze gezichten, die zonder na te denken de in hun opvattingen goddelijke Keizer van Japan, de Tenno, op een robotachtige wijze gehoorzaamden". "De gevoelloze zonen van het Rijk der Rijzende Zon handelden slechts, zonder ooit aan hun recht en meerwaardigheid te twijfelen, zoals hun Keizer, de Zoon van de Zonnegod, hen voorschreef". "Deze Tenno wordt in dit werk dan ook verantwoordelijk gesteld voor alle vormen van sadisme en machtswellust, die door zijn onderdanen in de krijgsgevangenen- en burgerinterneringkampen, in Oost-Azië, werden bedreven, en wel persoonlijk. De Japanners worden afgeschilderd als kleine van haat tegen alle blanken bezeten sadisten, die er slechts een boosaardig genoegen in schepten, de in hun zienswijze laffe, waardeloze gevangenen te kwelen. Ze handelen slechts als botte, domme gevoelloze monsters en slaan en martelen er, zonder enig menselijk gevoel, op los"... De kwellingen en vernederingen, vooral het laatste, die de Japanse en Koreaanse kampbeulen hun slaven met grote wellust lieten ondergaan worden in dit werk breed uitgemeten. Maar hoe erg het ook was, of deze Aziatische soldateska, zo aan alle menselijke en culturele waarden gespend was, blijft voor mij toch een vraag.

De meningen hierover, ook onder ex-geïnterneerden in de Japanse kampen, lopen sterk uiteen.

Rudy Kousbroek b.v. gaat er van uit dat de kwellingen, die door oud-Kampmensen zijn beschreven, sterk worden over-

dreven, en zijn gebaseerd op gekwetste trots en ergernis over het verlies aan waardigheid en status, ontleend aan vernede-rassensuperioriteit. Jeroen Brouwers daarentegen, overdrijft m.i. de ondergang kwellingen en vernederingen door ze zonder meer te vergelijken met de Duitse vernietigingskampen. Dr. L. de Jong moet de door de Japanners gepleegde gruwelen, martelingen en met sadistische wellust opgelegde vernederingen, waarmee de Japanners hun gevangenen kwelden, op zijn beurt, zeer breed uit. De waarheid zal, neem ik aan, wel ergens tussen deze extreme standpunten liggen. Hornman neigt heel duidelijk meer naar de standpunten van Brouwers en De Jong dan naar die van Kousbroek, en hij vertolkt daarmee de gevoelens en het vijandbeeld, de daaruit voortvloeiende haat en vernederingsgevoelens van de oud-Krijgsgevangenen en burgergeïnterneerden, die de Japanse kampen meemaakten en overleefden.

Deel 2: "Een planter in Kajoemaas" vertelt ons de lotgevallen van een oud-OVW-er, H.L. van Sloten uit Roden (Groningen), die na zijn diensttijd als planter, op een koffieplantage terecht komt. De administrateur (baas) van Kajoemaas, blijkt een nogal autoritaire figuur te zijn, behept met een sterk koloniaal statusgevoel. De ex-OVW-er, van Sloten heeft daar nogal wat moeite mee. In zijn ogen zijn Europeanen (Belanda's) niet

altijd superieur aan de Indonesiërs. Dit gedeelte geeft m.i. (ik heb daar als ex-gedetacheerde mede toezichhouder op de inheemse cultuurpolitie, van een rubberonderneming op West-Java, enige ervaring mee) een goed beeld van het vaak saaie eentonige leven op een Indisch cultuurbedrijf, waar men als blanke, slechts omringd door inheemsen, en soms enkele, eveneens zich sterk geïsoleerd voelende Belanda's, moest leven en werken.

Deel 3: "Merdeka-Vrijheid" beschrijft het leven van de soldaat/marinier te veld en in de tangsi. Dank zij de, in vergelijking met de landmacht, superieure bewapening, lijkt mij het vechten voor deze zeesoldaten wat gemakkelijker te zijn geweest dan van de KL-infanteristen. Verder was er, volgens mijn indruk, weinig verschil met hun sobats van de KL (Koninklijke Landmacht). Wel komt uit het relaas van Hornman, volgens mij, naar voren, dat de officieren bij de mariniers

meer status tentoonspreidden dan hun collega's bij de landrotten. Dit deel 3, is eigenlijk een soort hagiografie (levensverhaal van een heilige) van de kapitein (later majoor) der Mariniers, E.F. Meerdink en enkele anderen w.o. een zekere Hakkenberg. Meerdink was waarschijnlijk een goed officier. Dit heldenrelaas

illustreert de bovengenoemde stelling over de plaats van de officier bij de Mariniers m.i. duidelijk.

Hornman is in elk geval diep onder de indruk van Meerdink's meerderwaardigheid als mens, maar bovenal als militair. Diepe eerbied en bewondering van de auteur voor deze officier blijkt althans overduidelijk uit dit boek.

Men krijgt uit dit, overigens goed geschreven journalistiek verslag, de indruk dat Hornman, bij wijze van spreken, nog steeds saluerend in de houding staat voor deze officier en een aantal van zijn collega's. Zijn adoratie voor de Mariniers, die volgens hem zowel mentaal als fysiek, verre de moeders zijn van alle soorten andere militairen, is evident.

Uit gesprekken, die ik bij de aanbidding van dit boek in de Marinierskazerne te Doorn, en ook later daarbuiten, met oud-Indië-mariniers voerde, bleek dat de waardering voor sommige van de door

Hornman op sokkels geplaatste officieren, onder de manschappen vaak aanmerkelijk genuanceerder was. Maar welke biografie heeft niet de neiging zich met zijn "persoon" te identificeren en hem wat te flatteren. Het zij de auteur vergeven.

Deel 4: "De Ontvoering", voert ons weer naar de koffieplantage Kajoemaas, en de planter Van Sloten.

Daar op Kajoemaas ging het, in het bijzonder na de soevereiniteitsoverdracht van 27 december 1949, niet erg goed. De machtoverdracht bracht geen vrede. De rampokbenden bleven actief. De administrateur op Kajoemaas wende slecht aan de nieuwe verhoudingen. Het inheemse personeel was, uitzonderingen daargelaten, van mening dat zij nu de baas waren en niet langer de Belanda's. De Burger-Bestaursautoriteiten aanvaardden, evenals de Indonesische militairen, niet langer de supervisie van de nog veelmaals in leidinggevende functie's aanwezige Nederlanders. Een poging om orde en rust, volgens in de Nederlandse tijd gangbare methoden, te handhaven, resulteerde op Kajoemaas in een vuurgevecht met zich als rampokkers (rovers) gedragende Indonesische militairen, waarbij een Indonesiër werd gedood. Van Sloten, die het dodelijke schot had gelost, belandde in een Indonesische gevangenis. Het stond er slecht met hem voor. De mariniers, in casu, de kapitein Meerdink, hoewel niet langer de wettige ordehandhavers besloten, eigenlijk wederrechtelijk, de gevangene te bevrijden. De bevrijding van Van Sloten gelukte, een spannend verhaal. De oud-OVW-er en ex-planter werd, vermomd als marinier, als de laatste man, de laatste marinier, uit Nederlands-Indië op het, de laatste repatriërende mariniers vervoerende transportschip, gesmokkeld.

En zo begon, de niet marinier, Van Sloten, als de laatste marinier uit Indië, aan zijn thuisvaart.

Met deze laatste man (de titel van het boek) eindigt dan tegelijk dit boek en Hornmans indrukwekkend oeuvre over de roemvolle geschiedenis van de Mariniers Brigade in het voormalige Nederlands-Indië.

Voor wie van spanning, avontuur en soldateske verhalen houdt, een boek om met rode oortjes te lezen.

J. ZWAAN

Onthulling monument voor oorlogsslachtoffers

Dinsdag 6 april vond de onthulling plaats van het monument voor oorlogsslachtoffers uit de gemeente Hoogeveen. De ontvangst voor genodigden en belangstellenden was in de burgerzaal van het gemeentehuis van Hoogeveen. De belangstelling was bijzonder groot, plm. 300 personen, waaronder B. en W. der gemeente Hoogeveen, oud-wethouder ten Oever, bestuur VOMI afd. Hoogeveen, de voorzitter VOMI-Nederland, de voorzitter VOMI-Drenthe, afgevaardigden VOMI-Friesland en VOMI afd. Meppel, afgevaardigden van het voormalig verzet, afgevaardigde van de historische kring Hoogeveen.

De monumentencommissie bestond uit de heren Hagenbeek (voorzitter VOMI afd. Hoogeveen, Mensen en Winkel).

De burgemeester van de gemeente Hoogeveen, dhr. S. Faber, sprak namens de gemeente Hoogeveen. In zijn toespraak memoreerde hij o.a., dat zo ongeveer 70% van de thans levende bevolking weinig of geen herinneringen hebben aan de Tweede Wereldoorlog en aan de Politie Akties in het voormalig Ned. Oost-Indië. Onze jongens van toen, hetzij als O.V.W.-er of als dienstplichtige, die toen naar Ned. Oost-Indië vertrokken, moesten paal en perk stellen aan de situatie aldaar en proberen om de Orde en Vrede te herstellen. Voor deze groep wordt het steeds stiller, mede doordat de

groep steeds kleiner wordt.

Daarom zal vandaag de onthulling plaats vinden van het monument voor onze gevallen in W.O.II en in het verzet, alsmede die der geallieerden en de gevallen in het voormalig Ned. Oost-Indië c.q. Indonesië.

Het monument is ter vertroosting en erkenning voor de gevallen.

Hierna hield dhr. van 't Hul namens het verzet en de historische kring Hoogeveen zijn toespraak. Hij memoreerde dat het goed was om monumenten op te richten. Zulks ter herinnering aan hen die iets gedaan hebben en door hun inzet het leven hebben opgeofferd voor het volk en vaderland. Zo zullen wij terug denken aan hen die gevallen zijn, hetzij in de oorlog, in het verzet, tijdens de jodenvervolgving of vóór, tijdens en na de Politie Akties in het voormalig Ned. Oost-Indië. Dhr. van Dalzen, voorzitter VOMI-Drenthe, begon zijn betoog met enkele regels van een gedicht, waarvan het slot als volgt eindigde:

ZEVEN EN VEERTIG HONDERD TWEE EN ZESTIG GAVEN HUN LEVEN
EN ZIJN IN INDIE ACHTER GEBLEVEN
IEDER VAN ONS HEEFT WEL EEN VRIEND OF MAKKER
DIE DAAR BEGRAVEN LIGT OP DE DODENAKKER
WI MOGEN DAN, NAAST HEN DIE VOOR ONZE VRIJHEID STREDEN
BIJ HET HERDENKEN OP 4 MEI ZE NOOIT VERGETEN.

Vele van onze jongens gingen als jonge man van de lichten 1925, 1926, 1927, 1928 en 1929 als dienstplichtig militair naar Ned. Oost-Indië, met een bestemming waar men eigenlijk weinig of niets vanaf wist. Men ging daar heen met de overtuiging om de Orde en Vrede aldaar te kunnen herstellen. Zowel vóór, tijdens als na de Politie Akties zijn velen - 4762 - gevallen, waaronder ook enkele jonge mensen uit de gemeente Hoogeveen. Door hun namen te vermelden op het monument kunnen ze op gepaste momenten herdacht worden. Door de gemeente Hoogeveen, mensen uit het voormalig verzet, historische kring en de VOMI afd. Hoogeveen, is hier dan ook bijzonder goed werk verricht.

Dhr. Dijkema, voorzitter van VOMI-Nederland, sprak eveneens enkele woorden tot de aanwezigen. In zijn betoog kwam tot uiting dat de Indië-Veteranen tot nog toe steeds niet die erkenning hebben gekregen, alwaar ze recht op hebben. De uitgezonden militairen gingen naar Ned. Oost-Indië met de volle overtuiging de Rust en Vrede te moeten herstellen, om het land weer in zijn normale doen te brengen na de Japanse bezetting. Tot op heden worden de Indië-Veteranen door bepaalde mensen en/of groeperingen nog steeds gezien als oorlogsmisdadigers, zoals o.a. door enkele T.V.-documentaires en in het boek van L. de Jong.

In Hoogeveen is men gelukkig overgegaan tot het oprichten van het monument ter herdenking van de gevallen vrienden.

De monumenten van 1940-1945 dienen niet afgesloten te worden, doch hierop dienen ook de namen van de gevallen in 1945-1962 in Ned. Oost-Indië, c.q. Indonesië, vermeld te worden. In Hoogeveen heeft men dit begrepen. Nabestaanden kunnen nu bij hun monument gedenken, herdenken en bloemen leggen.

Hierna nam de burgemeester opnieuw het woord. Nu om dhr. Mensen, lid van de monumentencommissie van de VOMI afd. Hoogeveen, toe te spreken. Volgens de burgemeester heeft dhr. Mensen 10 jaar oorlogsomstandigheden meemaakt, dit vanaf zijn 15e tot zijn 25e jaar, waarvan 4 jaar in Ned. Oost-Indië. Aan dhr. Mensen was reeds het gewonden-insigne uitgereikt en de burgemeester had nu het voorrecht dhr. Mensen de Erepennig van de gemeente Hoogeveen te mogen opspelden. Dit voor zijn actieve rol in de verschillende besturen en verenigingen.

Dhr. Mensen bedankte het College van B. en W. voor de toekenning van de

Erepenning en verder alle mensen die hem altijd bijgestaan hebben. Verder zei hij, dat wanneer er in Hoogeveen op 4 mei een stille tocht werd gehouden, er tot op beden altijd iets gemist werd, nl. de namen van de gevallen sobats in Ned. Oost-Indië/Indonesië.

Er werd dan ook enkele jaren geleden een werkgroep opgericht tot het verwezenlijken van een monument voor alle gevallen.

En vandaag, 6 april 1993, is het dan zover en zal het monument onthuld worden. Een woord van dank richtte hij tot diegenen, die hebben meegewerkt voor het tot stand komen van dit monument.

Nadat iedereen zich verzameld had bij het monument kon, tijdens een hevige regenbui, de onthullingsplechtigheid plaats vinden, verricht door:

Dhr. S. Faber, burgemeester van de gemeente Hoogeveen, Dhr. B. Hendriksen, namens het voormalig verzet, Dhr. H. van 't Hul, namens de historische kring Hoogeveen, Dhr. A.P. Hagenbeek, voorzitter VOMI afd. Hoogeveen.

Namens de VOMI afd. Hoogeveen werd een krans gelegd en bloemen door aanwezigen, gevolgd door een defilé langs het monument.

R. GRIT.

EEN LACH EN EEN TRAAAN

*Wanneer men van elkander gaat scheiden
Voor een afscheid van wat lange duur
Dan denk je min of meer symbolisch
Aan Holland bij het afscheiduur*

*We denken aan het vele goede
En ook aan het leed door ons beleefd
Terwijl men van de moeilijkheden
Zich haast geen rekenschap meer geeft*

*Zo was dit afscheid voor een ieder
't Was met een lach en een traan
En zo is 't ook bij ieder afscheid
Wanneer de wegen scheiden gaan*

*Stil is het leed en 't is de vreugde
Die ons gezamenlijk verbindt
Want deze maken in het leven
De mensen, één en eensgezind*

*En 't is het weerziens dat ons moed geeft
En levenskracht in ons bestaan
Maar ook de vreugde van het weerzien
Is met een lach en een traan*

*De lach is bij het grote weerzien
De uitdrukking van dankbaarheid
Als wij naar alle moeite en zorgen
In veilige haven zijn geleid*

*De traan, 't symbool van onze droefheid
Voor wie zo 'n weerzien niet bestaat
En daarom in ons aller harten
een grote leemte achter laat.*

Overgenomen uit een soldatenkrant begin 1949

T. Koopman, Pesse.

Herdenkingen in teken van Indiëstrijders

Mede op initiatief van onze sobats Jac. Hogervorst, Dick Zuilhof en Lou Colijn werd op 1 mei 1993 een oorlogsgedenkteken geplaatst naast het oude gemeentehuis te Sassenheim. Op de gedenkplaten zijn de namen aangebracht van de gesnevelden in de meidagen van 1940 gevolgd door de namen van hen die in het verzet het leven hebben verloren. Rechts naast het kruis zijn de namen vermeld van hen die tussen 1942 en 1950 zijn achtergebleven in Indonesië. Op 4 mei begon de herdenkingsbijeenkomst met een kort inleidingswoord van loco-burgemeester mevrouw A.J.M. Wagemakers daarna sprak dominee G.Th. Vollebregt namens de raad van kerken. Vooral de mensen die in het toenmalige Indië hebben gestreden werden in zijn speech geprezen om hun moed en vaderlandsliefde. Verder werkten mee het RK Gemengd Koor Sint Pancratius onder leiding van de heer A.J. v.d. Zanden en Gerda Peters als organiste. Bij het gedenkteken verleenden Drum- en Showband Adest Musica onder leiding van de heer M. Hoogervorst, de VVV bloemenmeisjes en Scoutinggroep Tjarda hun zeer gewaardeerde medewerking. Te 19.45 uur was de taptoe, de kranslegging waarbij twee minuten stilte in acht werden genomen, gevolgd door het Wilhelmus. Door velen werden bloemen bij het monument gelegd.

Als oud-Indiëgangers danken wij het gemeentebestuur en onze sobats die wisten te bewerkstelligen dat in hun gemeente ook de slachtoffers uit het voormalige Ned. Oost Indië met alle anderen medegeëerd worden. Een initiatief dat onze vereniging ten zeerste op prijs stelt.

Foto B. v.d. Lans tel. 02522-15397

Herdenking 4 mei 1993

4 Mei 1993. De dag om de sobats, die gevallen zijn in de periode 1945-1950 in Ned. Oost-Indië c.q. Indonesië. Ondergetekende was aanwezig bij de plechtige herdenking in de J.W.F. kazerne te Assen, alwaar aan de muur van de manschappenkantine "De Brammert" een tiental plaquettes zijn bevestigd met de namen van evenzovele bataljons, waarvan de sobats zijn gevallen.

De herdenkingsplechtigheid was dit jaar bijzonder goed en ordelijk georganiseerd. Dat er een behoefte bestaat aan deze herdenking, moge blijken uit het grote aantal aanwezigen, waaronder bijzonder veel oud-militairen Indiëgangers.

Bij iedere plaquette werd een krans of bloemstuk gelegd door een delegatie van het betreffende onderdeel. Ook waren er aanwezigen, die persoonlijk een bloembouquet bij de plaquette van hun onderdeel legden.

Na de plechtigheid was er gelegenheid om elkaar in de kantine te ontmoeten.

R. GRIT

Foto R. Grit

STICHTING HERDENKING 15 AUGUSTUS 1945

BESCHERMHEER Z.K.H. PRINS BERNHARD DER NEDERLANDEN

Opggericht 25 maart 1980 - Ingeschreven bij de K.v.K. & F. voor 's-Gravenhage S 151785

Secretariaat: p/a Stadhouderslaan 94 - 2517 JC 's-Gravenhage
Telefoon 070 - 3506665 - Postbank rek. no. 697968

Ter gelegenheid van het feit, dat Japan op 15 augustus 1945 capituleerde, waarmee een einde kwam aan de oorlog in Zuidoost Azië en daarmee tevens een einde aan de Japanse overheersing in het voormalig Nederlands-Indië, herdenken jaarlijks op die datum nog duizenden Nederlanders de aldaar gevallen landgenoten - zowel militair als burger - en de Indonesische slavenarbeiders (z.g. romushas), die in de periode 1941 - 1945 in Z.O.-Azië zijn omgekomen.

Dit jaar is het de dertiende keer dat de Stichting Herdenking 15 augustus 1945 op 15 augustus aanstaande een herdenkingsbijeenkomst organiseert in het Nederlands Congresgebouw in Den Haag, gevolgd door een herdenkingsceremonie bij het Indisch Monument aldaar. Deze herdenking wordt jaarlijks door duizenden mensen bijgewoond.

Het behoeft geen nader betoog dat de 15 augustus herdenking nog sterk leeft en in een behoefte voorziet bij de mensen, die deze "verre oorlog" aan den lijve hebben ondervonden.

De Stichting Herdenking 15 augustus 1945 zou het ten zeerste waarderen als ook u, vooraf of rondom deze datum, ruim aandacht zou willen schenken aan deze - bij veel Nederlanders - onbekende vaderlandse geschiedenis.

Vreemd genoeg blijkt tot op de dag van vandaag dat het leed dat daar geleden is voor velen Nederlanders onbekend gebleven is, terwijl oorlogsgetroffenen nog dagelijks, geestelijk en lichamelijk, met deze oorlog geconfronteerd worden.

Hierbij ontvangt u een programma-overzicht van de Herdenking op 15 augustus 1993.

Voor nadere informatie is de Herdenkingsadministratie telefonisch te bereiken onder nummer 070 - 3506665 op maandag, dinsdag en donderdag tussen 9.30 en 12.30 uur.

Wij stellen het op prijs als u in de komende periode meer aandacht aan dit onderwerp wilt besteden.

Mocht u meer informatie willen hebben, dan kunt u contact met ons opnemen. Desgewenst zenden wij u het boek 'De geest overwint' toe. In dit boek worden de verschillende aspecten van de oorlog en bezetting in Z.O.-Azië beschreven en het geeft een duidelijk inzicht over de bedoelde periode.

Ook kunnen wij u van dienst zijn als u op zoek bent naar mensen die meer over deze periode en hun ervaringen kunnen vertellen.

Met de meeste hoogachting,
Namens het bestuur van de Stichting Herdenking 15 augustus 1945

De voorzitter,
R. Boekholt (tel. 085 - 454896)

De vice-voorzitter,
P.S.J. Van de Ven (tel. 079 - 516115)

- 09.15 - 09.45 uur Persbijeenkomst door de voorzitter
- 10.30 - 11.25 uur Herdenkingstoespraak door Mw. G.W. van Montfrans Hartman, voorzitter Nationaal Comité 4 en 5 mei
Overdenking door Pastor M.J.M. Neijens
Muzikale begeleiding door het dameskoor 'Terpsichoré'
- 11.25 - 12.10 uur Gratis pendelvervoer naar het Indisch Monument
- 12.05 - 13.15 uur Herdenkingsplechtigheid bij het Indisch Monument (gelegen aan de Prof. Teldersweg bij de Waterpartij)
- 13.15 - 13.30 uur Gratis pendelvervoer naar het Nederlands Congresgebouw
- 13.30 - 17.30 uur Informeel samenzijn (koempoelan) in de Jan Steenzaal (hapjes, exposities en muziek)

Aktieve veteranen werden beloond met een Koninklijke onderscheiding

Hoewel het aantal leeftijden in de Nederlandse wetgeving legio zijn en men elke categorie in een bepaald "hokje" probeert onder te brengen delen veteranen hun leven graag zelf in. Om met Ton van Duynhoven te spreken, kan ook ik dat woord "niet door mijn strot" krijgen en betitel ik onze categorie gaarne met ouderen. Bij het betreden van de militaire dienst werd je onder de krijgsmacht gesteld en benoemd tot "kerel". Dat was Toon Dielissen uit Rosmalen die reeds op 17 jarige leeftijd begreep dat er tijdens Wereldoorlog II en daarna aangepakt moest worden. Amper 16 jaar sloot hij zich aan bij de ondergrondse. Feitelijk voelde hij zich militair in hart en nieren maar als je zo jong bent dan heeft moeder ook nog wat te vertellen. Toon mocht niet vrijwillig in dienst maar werd voor de lichte 1925 toch opgeroepen waarna hij van 1946 tot 1949 zijn taak volbracht in Ned. Indië. Na terugkeer werd hij beroepsmarechaussee en verliet dit Wapen om "organisatorische" redenen. Laten we het er op houden Toon; "Velen werden geroepen, weinig uitverkoren". Het aantal plaatsen voor een onderofficiersopleiding was beperkt, instructeurs moesten een keuze maken en eerlijk gezegd waren het niet de slechtste die na 7 jaar het Wapen moesten verlaten. Dat blijkt wel uit het feit dat hij als zelfstandig taxi-ondernemer zijn toekomst wist veilig te stellen. Dit en vele andere activiteiten werden genoemd toen ook Toon op listige wijze in een vreedzame hinderlaag werd gelokt in cafe "D'n Beer om het bedrijfsafscheid van zijn broer te vieren. Niet zijn broer, maar Toon Dielissen ontving uit handen van burgemeester Mr. R.J.J.M. Pans een Koninklijke onderscheiding, de Eremedaille in Zilver, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Toon voor al je werk voor gesneuvelde geallieerden militairen, het Comité Bevrijding Rosmalen, bestuurslid van de "Bond van Wapenbroeders" en vele andere verdiensten willen wij, oud-Indiëgangers je van harte feliciteren, met jouw, je echtgenote en verdere familie en wensen je een goede gezondheid toe.

Verenigingsnieuws

Vereniging Overijssel

Bestuur Veteranenplatform moet in de "dubbele"

Op 21 april 1993 hield VOMI-Overijssel haar jaarvergadering in café-restaurant Wim Reimink te Lemelerveld die door ruim 150 personen werd bezocht. Na opening verzoekt de voorzitter een ieder te gaan staan en enkele ogenblikken stilte in acht te nemen, ter herdenking aan onze vrienden, die ons in het afgelopen jaar zijn ontvallen.

Daarna heet de voorzitter een ieder welkom en in het bijzonder de heer Lentz. Wij prijzen ons gelukkig u in ons midden te hebben, aldus de voorzitter. Veel vragen leven er ook in Overijssel en ongetwijfeld zult u straks veel vragen te beantwoorden krijgen.

Vervolgens gaat de voorzitter vrij uitvoerig in op de geschiedenis van de VOMI en het gezeten geschil, waardoor er een afsplitsing is gekomen en de FIM is ontstaan. Wij kunnen en mogen er geen vrede mee hebben dat twee groeperingen met dezelfde doelstelling, met gelijke ervaringen en van dezelfde leeftijd gescheiden optrekken. Wanneer in de landelijke top van deze verenigingen geen toenadering te bereiken valt is het misschien mogelijk om aan de basis met elkaar iets te bereiken, aldus de voorzitter. Het huishoudelijke deel van de vergadering werd nog voor de pauze afgesloten met de rondvraag. Uit de vergadering werd gevraagd naar het bestaan van een prioriteitenlijst betreffende toekomstige activiteiten richting Den Haag. Ook werd gevraagd hoe het straks op 7 september a.s. zal verlopen in Roermond. De organisatie was het afgelopen jaar bedroevend en de vragensteller wens- te op die manier geen herdenking te Roermond weer mee te maken. Verder werden er vragen gesteld over het functioneren van het Veteranenplatform waar de voorzitter op antwoordde dat de heer Lentz hier uitvoering zou ingaan.

Na de pauze werd het woord gevoerd door de heer Lentz, vice-voorzitter van VOMI in het Veteranenplatform.

De heer Lentz begint met twee opmerkingen vooraf. De eerste opmerking is: Vim Friesland is nu VOMI Friesland. Friesland is nl. in zijn geheel overgegaan naar de VOMI. De tweede opmerking: VOMI Limburg gaat van start.

Vervolgens haakt de heer Lentz direct in n.a.v. een gestelde vraag: Welke prioriteiten hebt u en hoe vullen wij onze bijeenkomsten in. Hoe u het ook doet, voorwaarde is en blijft de saamborgerheid, de strijdmakker die in de problemen is geko-

men te helpen. Dat dient altijd centraal te blijven staan, aldus de heer Lentz.

Het V.P. is een stichting en geen vereniging. Helaas, want het bestuur bestaat voornamelijk uit generaals b.d. en kolonels b.d., die echter geen idee hebben van de problemen van Jan Soldaat. Zij ervaren het commanderen van veteranen nogal als problematisch. Wij als VOMI commanderen geen veteranen, maar wij dienen hen, aldus de heer Lentz. De VOMI is feitelijk "een luis in de pels van het V.P.", omdat wij steeds met vele en lastige vragen komen. Veel problemen worden door de VOMI aan het dagelijks bestuur van het Veteranenplatform voorgelegd, die dit met het ministerie gaan bespreken. Maar dan? Verdere beïnvloeding van onze zijde is niet mogelijk en ook is er geen zicht op de afwikkeling daarvan.

De signaleerde problemen zullen straks in een halfjaarlijks overzicht worden opgenomen, zodat nadien navraag aan andere afgevaardigden kan worden gedaan omtrent de opvatting, zienswijze of reactie van hun achterban.

De vraag kan evenwel gesteld worden of het bestuur van het Veteranenplatform niet dient te worden gewijzigd. Voor Indië-veteranen staat de klok op vijf voor twaalf. We hebben dus mensen nodig die in "de dubbele" willen gaan en daarvoor moeten er waarschijnlijk andere mensen dan nu in het D.B. zitting hebben.

Een heikel probleem dat er volgens de laatste berichten zit aan te komen is de veteranenpas. Wat houdt die in? Vrij vervoer naar open dagen en herdenkingen, maar dat was al zo! Een gratis abonnement op de defensiekrant, daar zit men nou ook niet bepaald op te wachten.

Thans is men bezig met een uitkering voor militairen, die tussen 2 en 5 jaar militaire dienstplicht hebben vervuld. Ook dat mag vooral niet teveel geld kosten en over de huidige ontwerpen is de VOMI niet tevreden.

De prioriteitennota van defensie behelst een beperking van het aantal kazerne's. Ook de kazernefaciliteiten zullen dan beperkt worden. Deze zullen alleen gaan gelden voor reünies van eigen onderdelen, zoals bataljons- en compagnie's reünies en bij hoge uitzondering pelotonsreünies. De VOMI pleit om ook voor reünies in regionaal, provinciaal of mogelijk landelijk verband faciliteiten te verlenen.

Als antwoord op de brief van de heer van 's Zand te Ommen, betreffende uitbetaling van soldij in roepiah's, stelt de heer Lentz, dat inderdaad de soldaten slecht behandeld zijn, maar de vraag is of ze "onrechtmatig" behandeld zijn. De vraag is of er een juridisch recht bestaat op uitbetaling van het soldij toentertijd in hollands gulden. Ook de ex-krijgsgevang-

nen kregen f 700,- (slechte gulden) zonder bijbetaling van samengestelde interest. Onrechtvaardig? Zeker! Zoals ook de lage rentezegels en de niet toegekende pensioenrechten e.d.

Blijven vechten is het devies. Of we wat bereiken is de vraag.

Publiceren is ook een vorm van vechten met de pen. Om de Nederlandse bevolking te bereiken benaderde de heer Lentz eerst de kamerleden. Geen effect-"kir" brieven. Vervolgens diverse kranten geschreven wat ook niet echt effectief bleek. Nu zien we vaak moeilijk leesbare stukken in Sobat, wellicht over de hoofden van vele sobats heen, naar ministerie's en allen aan wie Sobat, naast de leden, tevens wordt toegezonden. De doelstelling van de troepenstichting naar Indië is door de Nederlandse bevolking vergeten, aldus de heer Lentz. Stemmen van een koloniale oorlog gaan op. Dat is ook het meest verwijtbare in het boek van L. de Jong. Hij heeft illustratie's ten tonele gevoerd met een vooropgezet idee n.l. koloniale oorlog en onderdrukking van vrijheidsstrijders.

De herdenking van vorig jaar in Roermond zit velen in Overijssel nog hoog. Volgens Jonkman (oud-marinier) zwijgt de Stichting vrienden v.h. Monument de zaak dood, althans hij heeft geen bevredigend en afdoend antwoord ontvangen. De heer Lentz antwoordt, dat VOMI-Ned. een schrijven heeft gericht aan de stichtingsbesturen, waarin alle grieven m.b.t. de herdenking Roermond, die van de aangesloten verenigingen op verzoek zijn binnengekomen, zijn samengevat.

Natuurlijk kwam ook de uitkering ad f 7500,- ter sprake. Waarom geldt hier de bepaling dat men vijf jaar effectieve dienst moet hebben en houdt men geen rekening met dubbeltelling voor tropen-jaren. Antwoord. De wet! De dubbeltelling speelt alleen een rol bij de berekening van het pensioen en niet bij de beoordeling van het "recht" op pensioen.

Voorzitter Evert Vaartjes zegt de heer Lentz dank voor zijn duidelijke betoog en voor de beantwoording van de vragen en hij wenst hem toe, dat hij nog zeer veel jaren "de luis" in de pels van het Veteranen Platform zal mogen zijn.

Als uiting van dank overhandigt hij aan de heer Lentz, naar Twents gebruik, een Twentse krentewegge met een pakje roomboter, waarvoor de heer Lentz, geen onbekende in deze streek, de voorzitter hartelijk dank zegt.

Op de jaarvergadering van 21 april 1993 werden enkele nieuwe bestuursleden gekozen in ontstane vacatures.

Het bestuur is thans als volgt samengesteld:

Voorzitter	E. Vaartjes
Secretaris	L. Jaspers Fayer
Penningmeester/ ledenadministratie	G.J. van der Sluis
Soc. commissaris	J. Timmer
Bestuurslid	J. Leenders
Bestuurslid	N. v.d. Gragt
Bestuurslid	C. Ermers

Op de bestuursvergadering van 6 mei j.l. is het programma voor het seizoen 1993/1994 besproken.

Noteert u vast in uw agenda de bijeenkomst op 22 september 1993 in zaal Roclofs in Diepenheim. Hier zal Jack de Wit films draaien over ons Indië toen en nu.

Op 14 augustus 1993 zal de herdenking plaatsvinden van de capitulatie van Japan in Zwolle bij het oorlogsmonument om 20.00 uur.

In Enschede zal deze dag herdacht worden op 16 augustus 1993 bij het monument in het Bleidensteijnpark. Aanvang 10.30 uur.

Wanneer er meer bekend is over het nieuwe programma zullen we dat in de volgende Sobat publiceren.

Radio Tokeh

In Spijkcity (Spijkenisse) heeft Lucette Schotel bij de Lokale Omroep Spijkenisse één uur zendtijd in de maand van, voor, over en door Indische Nederlanders en belangstellenden.

Zij schrijft in "Moesson" dat een paar sobats van een sobat van haar Oud-militairen Indiëgangers, hun visie op hun diensttijd in de Oost hebben gegeven waarbij zij geprobeerd heeft hen zoveel mogelijk over de "Twee politionele acties" te laten vertellen.

Die jongens hebben immers een vergeten oorlog gevochten???

En velen van hen zijn wel gestorven voor onze vrijheid. Erkenning hebben ze eigenlijk nooit gehad!!!

Ons werk in de verenigingen voor Oud-Indiëgangers schijnt dus vruchten af te werpen.

G.J. VAN DER SLUIS,

De Hoge Kampen 8, 8141 VL Heino,
tel. 05729-2872.

Vereniging Rivierenland/Oost Gelderland

Ook in Arnhem organiseerden wij, zulks in navolging van Groesbeek en Wijchen, een filmmiddag, waarbij we, gezien de ervaring, ook op zo'n 100 man rekenden. Daarvoor had de Saksen Weimar-kazerne alle medewerking toegezegd en alles piekfijn geregeld. Het kon dus niet mis gaan. We hadden ook nog een krantenbericht geplaatst, want een filmmiddag leent zich buitengewoon goed om wat nieuwe leden te maken.

Om 1 uur op de bewuste, druilerige dag stonden we aan de poort om de kazerne-toegangsregeling na te leven, en een kwartier later stonden we ook het verkeer te regelen, en nog een kwartier later zagen we dat onze schatting van 100 man iets aan de lage kant was, de cantine puild met meer dan 250 koppen gewoon uit z'n voegen. Natuurlijk fantastisch als er zoveel veteranen geïnteresseerd zijn in films van onze diensttijd in de tropen, maar verschrikkelijk dat we genoodzaakt

waren maatregelen te nemen. Na spoedberaad met de Adjudant van Leeuwen en Opper Jacobs van de kazerne en J. de Wit van onze landelijke filmdienst konden we een aanvullende datum prikken. Met onze welgemeende excuses verlieten een groot aantal belangstellenden de kazerne; de meesten van hen kwamen de 2e voorstelling terug.

Beide dagen waren overigens een groot succes.

Eigenlijk had dit al in de vorige Sobat moeten staan, maar we hadden het behoorlijk druk met reünies, waar we waren uitgenodigd om de VOMI te promoten. Dat heeft toch altijd weer succes, ook al kom je voor de zoveelste keer bij hetzelfde onderdeel: de aanhouder wint! Onze jaar-bijeenkomst wordt, zoals reeds eerder gemeld, gehouden op 21 juni a.s., deze keer in de Oranje-kazerne in Schaarsbergen, alwaar ook de Luchtmobiele Brigade is gevestigd. Mogelijk worden we daarmee geconfronteerd, daarover zijn we op dit moment (eind mei) nog in "onderhandeling".

In de volgende Sobat kunnen we daar verslag van doen.

TH.J. KONING,

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers,
Leeuwengrootstede 30,
5431 XS Cuijk.

Kring Arnhem e.o.

Iedere 2e woensdag van de maand komen trouw een groot aantal leden met hun partners bij elkaar voor een gezellige middag. Er wordt gekaart, gebiljart en rummy-cup gespeeld en natuurlijk veel gepraat.

Tot voor kort werden deze middagen gehouden in het P.M.T.-gebouw te Schaarsbergen. Echter sinds de oprichting van de Luchtmobiele Brigade worden in het P.M.T. veel cursussen aan militairen gegeven, zodat er voor onze bijeenkomsten weinig plaats overblijft. De kringcommissie heeft ijverig gezocht naar een andere lokatie en zij is erin geslaagd. De nieuwe lokatie is het K.M.T.-gebouw eveneens te Schaarsbergen, op de hoek van de Koningsweg en de Clement van Maasdijklaan, schuin tegenover het monument van de 7 December Divisie.

Een flinke ruimte staat ter beschikking en kan veel mensen herbergen. Dus ook de leden uit Arnhem en omgeving, die nog niet zijn geweest, kom eens langs.

De kring Arnhem heeft voor het komende jaar grootse plannen.

R.W. GOSSELINK

Vereniging De Veluwe

De vereniging VOMI-De Veluwe hield op dinsdag 6 april j.l. een gezellige veteranendag in de W.G.F.-kazerne in Harderwijk. Gastheer op deze dag was de commandant van het 41ste Verbindingsbataljon, alhier gelegerd. Voornoemde commandant, Overste Dijkens, had om 10.00 uur v.m. de poort uitnodigend geo-

pend, waarna de sobats van 10.00 uur tot 11.00 uur ontvangen werden met koffie en cake in de Onderofficiersmess. Zo druppelden talrijke gasten met hun dames binnen en mochten we ook weer vele "Wapenbroeders" begroeten.

Om 11.00 uur opende voorzitter Henk van Gunst de dag met een hartelijk welkom en gaf daarna het woord aan Overste Dijkens die ons allen een gezellige dag toewenste en de leiding van de verschillende exposities en demonstraties overdroeg aan de Kapitein Snelts.

We prezen ons gelukkig het "Veluws lid" Ko Lentz in ons midden te hebben, tevens lid hoofdbestuur en lid van het Veteranenplatform.

Lentz vertelde in kernachtige woorden het verschil in werkwijze en benadering van veteranen bij platform en VOMI; ietwat hiërarchisch bij platform en democratisch-sociaal van onderaf bij de VOMI.

De tentoonstelling met video-opnamen en de uitleg van moderne verbindingsmiddelen, computers en commandovoering was zeer interessant, als ook de voertuigen met complete computercontainers en geheimen. Interessant als contrast een opstelling van vroegere verbindingsmiddelen en een particuliere expositie (adj. Boersma) van het airborne-gebeuren in Oosterbeek.

De lunch en rijstmaaltijd, weer uitstekend verzorgd door koks en bediening, waarvoor onze dank! Om plm. 18.30 gingen onze 150 deelnemers voldaan huiswaarts.

H.J. RIEMSDIJK

Vereniging Zuid-Holland Noord

Bijeenkomsten

Over de belangstelling voor de filmbijeenkomsten op 12 maart in Leiderdorp en op 6 april in Voorhout hebben we niet te klagen. Het waren weer gezellige bijeenkomsten en velen zagen weer oude bekenden terug. Tijdens de pauze en na de films zat men weer lekker met elkaar te kletsen. Dat gezellig bijelkaar zijn is ook één van de bedoelingen van deze bijeenkomsten. Een andere bedoeling is om oude Sobats op te wekken lid van onze vereniging te worden. Dat laatste viel een beetje tegen. Het aantal nieuwe leden was minder dan dat we gewend zijn.

Sobats hier ligt nog voor u allen een belangrijke taak.

Het bestuur beraamt zich nu over de invulling van het winterprogramma. Wij doen een dringend beroep op u als u suggesties heeft, meldt deze dan zo spoedig mogelijk bij onze secretaris.

Door het instituut Regio-vertegenwoordigers in het leven te roepen hopen wij activiteiten te kunnen ontplooiën die meer gericht zijn op een bepaalde regio in ons werkgebied.

Algemene ledenvergadering

Op 17 mei j.l. hebben we onze jaarlijkse

algemene ledenvergadering gehouden. Het aantal aanwezigen bedroeg ruim 200. Het hadden er meer kunnen zijn, maar door de maximale capaciteit van 200 personen in de OO-Mess van de Alexanderkazerne hebben we leden moeten teleurstellen. Het volgend jaar zullen we de Algemene Vergadering in een grotere lokatie houden, zodat een ieder de vergadering kan bijwonen.

De verzorging van de inwendige mens was zoals van ouds weer prima, onze dank hiervoor gaat uit naar al het personeel van de Alexanderkazerne dat zich daarvoor heeft ingezet.

Het huishoudelijk gedeelte van de vergadering verliep zeer vlot.

Het jaarverslag van de secretaris en de penningmeester werden onder groot applaus goedgekeurd.

De verkiezing van drie nieuwe bestuursleden verliep ook vlot. De kandidaat bestuursleden Karl Müller en Piet Kuyvenhoven werden gekozen. Ons kandidaat bestuurslid Paul Rombouts moest om gezondheidsredenen afzien van een definitieve verkiezing.

Daarvoor in de plaats werd de heer G.H.J. Bekking gekozen. Het bestuur hoopt met deze drie nieuwe bestuursleden een vruchtbare samenwerking te hebben in het belang van onze vereniging.

Ook werden nieuwe leden voor de kascommissie gekozen.

De commissie bestaat nu uit de leden P.F. Zwetsloot en A. Cebol en het reserve lid H.A.H. Rietkerken.

De voorgestelde wijzigingen in de statuten en het huishoudelijk reglement werden met algemene stemmen aangenomen. Tijdens de vergadering werd een voorstel gedaan een telegram te zenden aan alle militairen die buiten Nederland bijzondere diensten verrichten, ter ondersteuning in hun zware taak.

Het volgende telegram werd verzonden: *"De Vereniging van Oud-militairen Indiëgangers, Zuid Holland Noord (VOMI ZH-Nrd), in jaarvergadering bijeen staan eensgezind achter u en wensen u succes met uw activiteiten ten behoeve van de orde en vrede in deze wereld."*

Na het huishoudelijk gedeelte werd een tweetal diavoorstellingen gehouden, een dansje gemaakt en een loterij gehouden. Tegen half vijf gingen allen te vreden naar huis en kon het bestuur terugzien op een prettige goed geslaagde Algemene Vergadering.

Penningmeester

De penningmeester verzoekt betalingen aan de vereniging zo spoedig mogelijk te doen. Ook bij de betaling van de bijdrage in de kosten voor de Algemene Vergadering waren er velen die op het laatst, zelfs te laat, hun betaling deden. Eén en ander werkt vertragend in de organisatie van een evenement.

Dus nogmaals, uw betaling zo snel mogelijk overmaken op girorekening 53 21 72 t.n.v. de penningmeester VOMI ZH-

NRD, Fl. Nightingalestraat 208, 2286 JT Rijswijk.

Secretariaat

Correspondentie, adreswijzigingen, aanmelding van nieuwe leden en overlijdensberichten altijd zenden aan onze secretaris, J. Ausma, Lisztstraat 117, 2551 TC Den Haag, tel. 070-3976413.

W. TOPEÉ

Vereniging Noord Brabant-West

Algemene ledenvergadering in Bosschenhoofd

De jaarlijkse algemene ledenvergadering op 20 april j.l. in het vormingscentrum "Demo" te Bosschenhoofd werd druk bezocht. De voorzitter herdacht onze overleden vrienden en gaf vervolgens een korte terugblik op het afgelopen verenigingsjaar, een vruchtbaar jaar met veel nieuwe leden. Er was een volledig op schrift gesteld jaarverslag van de secretaris en een financieel verslag over 1992 alsmede een begroting voor 1993 van onze penningmeester.

De kascontrole-commissie bracht een positief verslag uit en een nieuwe commissie werd benoemd (de heren de Beer, Leenhouts en van Mastrigt).

De vergadering ging volledig akkoord met het ter goedkeuring voorgelegde huishoudelijk reglement en tegelijkertijd werd de commissie van beroep door de vergadering gekozen (de heren Nefs, de Beer en den Besten).

De aftredende leden van het bestuur werden met unanieme stemmen herkozen. Er waren geen tegenkandidaten. De sociale commissaris werd wederom benoemd tot adviseur van het bestuur voor 1993. Van het hoofdbestuur waren aanwezig de heren V. Bridié en J. Dijkema, de laatste sprak een kort woordje.

Er werd een nieuw spel uitgetoetst, maar de meeste aanwezigen gaven de voorkeur aan een loterij met daarbij het zeer gewaardeerde commentaar van onze voorzitter.

Bijeenkomst in Roosendaal

Op 11 mei j.l. hadden we een zeer druk bezochte bijeenkomst in de zaal "de Wieken". Er werden video-films vertoond van het Indonesië van nu en een videoband van de 2e politionele actie. Wegens ziekte van de heer J. de Wit was de heer Heuker van Aurora zo goed ons uit de nood te helpen door deze video's te vertonen. Onze activiteiten commissie had weer voor wat hapjes en verschillende prijzen voor de loterij gezorgd.

Busreis naar de Kumpulan in Arnhem

Op het moment dat ik dit schrijf (16 mei) hebben 86 personen zich aangemeld voor een busreis naar het retinocentrum Kumpulan en een bezoek aan het museum te Arnhem. We reizen met twee bussen en

LET OP!

Kopij inzenden naar:

**F. Hooisma, Oostercluft 109,
8332 DC Steenwijk,
tel. 05210-10607**

tesamen met onze voorzitter hopen we er een gezellige dag van te maken.

Bijeenkomsten najaar 1993

Op onze laatste bestuursvergadering hebben we de onderstaande bijeenkomsten gepland. Noteer deze data alvast in uw agenda. Alle bijeenkomsten beginnen om 13.30 uur.

1. Op dinsdag 14 september in de zaal van onze sobat Aarts, Stationstraat 37 te Zevenbergen. Het is de bedoeling dat onze Vomi-filmdienst enkele films zal vertonen.

2. Op maandag 11 oktober in zaal Doornbos, Abdijstraat 26 te Breda, (dus niet op dinsdag 12 oktober in het café "de Toerist", zoals op onze bijeenkomst op 11 mei j.l. in Roosendaal in de Wieken is medegedeeld!!!) Op deze bijeenkomst zal de heer C.A. Heshusius uit Den Haag een "spreekbeurt" houden.

3. Op dinsdag 9 november in het buurthuis "de Wieken", Gezellelaan 19a te Roosendaal. Ons bestuur moet zich nader beraden wat we deze middag zullen doen. Hebt u soms een goed idee? Wel, laat het ons weten.

Kopij voor de Sobat

Tijdens onze bijeenkomst in de zaal "de Wieken" op 11 mei j.l. heeft onze voorzitter een warm pleidooi gehouden voor het schrijven van verhalen door onze leden uit het West Brabantse land over de tijd van toen. Herinner je je nog een gebeurtenis uit de Indië-tijd waar een verhaal over geschreven kan worden voor de "Sobat", neem dan contact op met mevr. R. Looyen, zij zet het graag voor je op schrift, aldus de woorden van onze voorzitter.

P.J.M. LOOYEN,

secr. Vomi Noord Brabant-West,
Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal,
tel. 01650-60546.

Vereniging Utrecht

Over de Lustrumbijeenkomst op 24 april in de Kromhoutkazerne is genoeg te schrijven, maar we zullen ons beperkt moeten houden. De voorzitter opende de bijeenkomst en gunde ons een sfeervolle middag.

Het woord was nu aan de heer J. Dijkema van VOMI Nederland. De 280 aanwezigen hadden alle aandacht voor zijn woorden en felicitaties gericht aan onze vereni-

ging. Dat was duidelijk te merken aan het applaus wat hij daarna kreeg.

Toen kwam ons Erelid de heer J.W.J. in den Berken aan het woord deze memoireerde de geschiedenis en ontstaan van de vereniging Utrecht en 't Gooi. Ook vertelde hij dat er een beroep op de leden was gedaan om het bestuur met een attentie te verrassen voor het vele werk wat door hun verzet wordt. Het voltallige bestuur met echtgenoten werd naar voren geroepen en kregen een dasspeld met ons embleem erop aangeboden en voor de dames een bos bloemen. Ik mag namens het bestuur onze dank uitspreken aan een ieder die daaraan heeft meegedaan. We waren bijzonder verrast en het geeft de burger weer moed om verder te gaan. Mevrouw Alers kwam toen met lovende woorden aan het adres van de heer in den Berken voor het genomen initiatief en overhandigde hem een waardebon om ook zo'n dasspeld aan te schaffen. Hiermede waren de formaliteiten vervuld en werd de middag voort gezet met gezellige muziek een hapje en drankje.

Het personeel van de Kromhoutkazerne hadden hun best gedaan om het voor 280 mensen zo prettig mogelijk in te richten. En door een duistere oorzaak bleek in de zijzaal het geluid niet te werken.

De verloting verliep heel goed en er hadden er best nog wat meer kunnen zijn.

Om 17 uur aan tafel en na de soep werd tot een ieder z'n verbazing een microfoon opgesteld. De hofmeester de heer van Hal en al het personeel van de Kromhoutkazerne gingen erachter staan. De heer van Hal nodigde het bestuur uit om naar voren te komen en feliciteerde alle aanwezigen met ons eerste Lustrum en wist nog van de oprichting die ook daar op dezelfde plek had plaatsgevonden. En wat ons goed deed, waren de woorden, dat het hun een eer was dit voor ons te mogen doen. Dit leverde een luid applaus op.

De rijstafel was voortreffelijk en zo was ons eerste Lustrum alweer voorbij. Ook was er alle hulde voor de Lustrum-commissie. Deze werd dan ook een kadobon overhandigd voor hun inzet en een bloemetje voor hun echtgenoten.

Secretaris A.J.B. Martens, Linnaeuslaan 40, 3571 TX Utrecht.

Vereniging Noord-Holland

De op 22 april gehouden ledenvergadering in de Marinekazerne te Amsterdam was, zeker wat de opkomst betreft, een succes. Liefst 152 leden en 75 uitgenodigde partners waren hier aanwezig.

Hulde aan de kazernecommandant die op het laatste moment deze grote opkomst op voortreffelijke wijze heeft kunnen verwerken. Wij hadden gerekend op plm. 160 personen en werden verrast door heel veel late aanmeldingen. De zaal die wij hadden besproken werd bijna te vol, maar dankzij extra inspanningen van het marine personeel kon iedereen toch een plaats-

je vinden en was de maaltijd uitstekend verzorgd, dank Marine.

Omdat een van onze leden ernstig bezwaar had tegen een ledenvergadering die niet vrij toegankelijk was (er werd een kosten-vergoeding gevraagd van f 10,- p.p.) en hij meende dat dit volgens de statuten niet mocht, hebben wij dit als eerste agendapunt aan de leden voorgelegd. Omdat niemand van de aanwezige leden zijn standpunt kon waarderen en delen, kon deze vergadering gewoon doorgaan. De jaarverslagen van secretaris en penningmeester werden goedgekeurd, terwijl de heer R. Postdijk in het bestuur werd benoemd.

Ook werd met instemming van de leden een bepaling in het huishoudelijk reglement opgenomen dat, ieder lid die vóór 1 mei van elk jaar, zijn verschuldigde contributie voor dat jaar NIET heeft betaald, zijn lidmaatschap zal verliezen - namens de vereniging wordt opgezegd - en de toezending van de Sobat wordt gestaakt.

Omdat de reisregeling naar de herdenking in Roermond op 7 september nog niet bekend is, heeft het bestuur toegezegd alle leden zo snel mogelijk te zullen aanschrijven en zo mogelijk een gezamenlijke aanmelding voor vervoer te zullen verzorgen. Ook over de uitreiking van de veteranenpas zijn nog geen concrete gegevens bekend. Dit was aanleiding voor de vergadering om het bestuur te verzoeken hiertegen ernstig te protesteren bij de bevoegde instanties. Een protest in Den Haag vond men zeer gewenst.

In de bestuursvergadering van 18 mei 1993 hebben wij besloten om in het najaar de volgende bijeenkomsten te houden: 23 september Den Helder, 21 oktober Haarlem en 24 of 25 november 't Gooi. Noteer dit in uw agenda, i.z.t. krijgt u hiervoor een uitnodiging.

Verdere informatie bij uw secretaris,

P.L. VAN MARIS,

Kerkstraat 46, 2153 BK Nieuw-vennep,
tel. 02526-72933.

Vereniging Zuid-Holland Zuid

Ledenvergadering Zuid-Holland Zuid: Nooit eerder waren zoveel VOMI-leden met of zonder hun partner aanwezig op een algemene ledenvergadering, die deze keer op 19 april j.l. werd gehouden in "The Bridge" te Papendrecht.

Voorzitter Ger de Jong verwelkomde bij de opening ruim 100 aanwezigen, waaronder landelijk voorzitter Jan Dijkema. Op dit grote aantal bezoekers(sters) was door het bestuur in eerste instantie niet gerekend, doch dit werd snel opgelost door het openen van de vouwdeuren van een aangrenzende zaal, zodat er voor iedereen voldoende plaats was.

Ger de Jong noemde het afgelopen jaar zeer turbulent, berstend van allerlei activiteiten met een spectaculaire groei van het ledental. Bij het uitkomen van Sobat nr 29

zijn we de 900 gepasseerd en als het in dit tempo doorgaat dan kunnen we nog dit jaar het 1000ste lid noteren. Hulde aan allen die zich hebben ingezet om dit te bereiken!

Alvorens met de afwerking van de agenda te beginnen werd een minuut stilte gehouden voor degenen die ons ontvallen zijn. Vervolgens kwamen aan de orde verslagen van secretaris, penningmeester en sociale commissaris en na wat opmerkingen en door de kascommissie voorgelezen verklaring werd onze penningmeester decharge verleend vergezeld van dank voor het vele werk door hem verricht. Ook de andere genoemde bestuursleden werden in deze dank betrokken. Er werd een nieuwe kascommissie benoemd, die zal worden gevormd door de leden de Wolf, Hillebrand en Groenendijk. Drie bestuursleden, die volgens rooster aan aftreden toe waren, t.w. A. van Rijswijk te secretaris, J. van Dijk vice-voorzitter en D. Mennens bestuurslid algemene zaken en landelijk penningmeester, stelden zich herkiesbaar en werden unaniem voor een volgende periode herkozen.

Er is een Sociaal Fonds opgericht van het geld dat door leden geschonken is na de herdenking op 7 september 1992 in Roermond. Wat de toekomstplannen betreft deelde de voorzitter mede bezig te zijn om een reünie in het najaar te organiseren bij de Genie in Vught/Hedel. Bij de Mariniers in Doorn konden we dit jaar helaas niet terecht. Verder lopen nog contacten met de Bernhardkazerne te Amersfoort in een poging om daar een aanvullende reünie te houden.

De verheugende groei van de vereniging Zuid-Holland Zuid maakt het vinden van locaties en met name kazernes waar we met een groot aantal mensen een reünie kunnen houden er niet gemakkelijker op. De film/contactbijeenkomsten zullen het komende seizoen tot drie plaatsen worden beperkt. De vertoning van de oude film-reportages is daar in de eerste plaats bedoeld om nieuwe leden te werven. Voor verdere bijeenkomsten zullen wij ons moeten beraden op een ander programma. Wij doen daarom een beroep op onze leden om met suggesties te komen. Er schuilen ongetwijfeld inventieve mensen onder ons met misschien nog niet ontplooid talenten! Wij dagen u uit hiermede naar voren te komen.

Nadat het officiële gedeelte in een goede sfeer was verlopen konden we na de pauze gaan kijken naar de door ons lid H. Harrewijn uit Giessenburg op videoband gemaakte opnamen van een reis naar Kalimantan, het vroegere Borneo. Door inschakeling van een videogrootscherm kwam deze prachtige film nog beter tot zijn recht.

Een zeer interessante film die door sobat Harrewijn op de van hem bekende wijze van deskundig commentaar voorzien werd. Hartelijk dank Henk namens ons allen. Mede hierdoor werd het een zeer geslaagde bijeenkomst met als extra toe-

gift nog een reisverslag over Sumatra. Wij houden ons voor een volgende keer gaarne aanbevolen Henk!

A.C.W. VAN RIJSWIJK
1e secretaris

Excursies sept/okt van onze vereniging
Over deze excursiedagen worden de leden nader bericht, individueel of in de Sobat van augustus.

H.C. CLASQUIN,
Gr. Willemlaan 73,
3341 CD H.L. Ambacht,
tel. 01858-15849.

Vereniging Limburg

20 april 1993 - een historische dag.

Een historische dag voor de oud-militairen Indiëgangsters die in de provincie Limburg woonachtig zijn.

Op die dag namelijk werd in het Cultureel Centrum Herteheim te Horten (gemeente Roermond), op slechts een steenworp afstand van het "Nationaal Indiëmonument 1945-1962", de oprichtingsvergadering van de zelfstandige, bij de VOMI Nederland aangesloten, Vereniging Oud Militairen Indiëgangsters Limburg", kortweg VOMI Limburg, gehouden.

Een vergadering die een vlot en bijzonder prettig verloop kende.

Na het openingswoord door de, op dat moment nog de - vergaderleider - de heer May Everhartz, en een korte schets door deze over het ontstaan van het initiatief om te komen tot een eigen, autonome VOMI vereniging Limburg en de manier waarop men gewerkt heeft aan de totstandkoming daarvan, met als uiteindelijke resultaat deze oprichtingsvergadering, kreeg de, namens VOMI Nederland aanwezige, heer Lentz (vice-voorzitter VOMI Nederland), de gelegenheid het woord tot de aanwezige te richten.

Op de hem eigen wijze vertelde de heer

Lentz hoe hijzelf er toe gekomen was zich niet alleen maar als lid bij de VOMI aan te melden maar zich ook als bestuurslid in te zetten voor de belangenbehartiging van de oud-militairen Indiëgangsters, daarbij sterk de nadruk leggende op ieders verantwoordelijkheid in deze.

Destijds, aldus de heer Lentz, in dat wondermooie Indonesië, toen nog Nederlands Oost-Indië geheten, deed men als vrijwilliger of als dienstplichtige, datgene wat men dacht te moeten doen, vaak in moeilijke, ja soms zeer moeilijke omstandigheden. Toentertijd voelde men en droeg men als welhaast vanzelfsprekend, een gedeelte verantwoordelijkheid met en voor elkaar. Men zette zich in voor elkaar en had vertrouwen in elkaar.

Diezelfde verantwoordelijkheid voor elkaar moet ook nu nog blijven en blijven voortduren. Zij mag niet afgelegd worden alsof er niets meer zou zijn wat nog gedaan zou moeten en kunnen worden. Er is nog veel te doen. Er zijn nog zoveel problemen en probleemgevallen op diverse gebieden die om een oplossing vragen. Dat zoeken naar en vinden van die oplossing(en), dat moeten we met zijn allen, ieder op zijn eigen manier en mogelijkheden, gezamenlijk doen.

De op de woorden van de heer Lentz volgende vaststelling van de voorliggende concept-statuten van de nieuwe vereniging, bracht, na beantwoording van enkele vragen daaromtrent, geen problemen met zich mee, zodat op korte termijn de statuten aan de notaris voorgelegd kunnen worden om deze te laten verlijden.

Behalve de drie initiatiefnemers had zich voor de vergadering slechts één persoon bereid verklaard een eventuele benoeming tot bestuurslid, te aanvaarden. Staande de vergadering echter stelde nog een sobat zich beschikbaar voor een bestuursfunctie, zodat de vereniging van start gaat met het door de statuten vereiste minimum aantal bestuursleden.

Aanvulling van het bestuur, zeer zeker

LET OP!

Kopij inzenden naar:

**F. Hooisma, Oostercluft 109,
8332 DC Steenwijk,
tel. 05210-10607**

vanuit het noordelijk deel van de provincie, blijft wenselijk.

In de pauze, voorafgaande aan de vertoning van een 2-tal films door de heer de Wit (Filmdienst VOMI Nederland), smaakte de nieuwbakken vereniging nog het genoegen 14 nieuwe leden te kunnen inschrijven.

Het bestuur, geformeerd tijdens de oprichtingsvergadering, is inmiddels in een eerste vergadering bijeen geweest. Een vergadering, waarin behalve het in grote lijnen uitzetten van het te voeren beleid en de op korte termijn (1993) nog te organiseren activiteiten, is ook de functieverdeling binnen het bestuur aan de orde geweest.

Deze functieverdeling ziet er als volgt uit:

Voorzitter: M.J.G. (May) Everhartz,
Leliestraat 10, 6466 XP Kerkrade,
tel. 045-410512.

Secretaris: L.C. (Lei) Zéguers,
Ailbertuslaan 76, 6461 TC Kerkrade,
tel. 045-454013.

Penningsmeester: C.J.G. (Sjef) Otten,
Brandhofstraat 20, 6372 KC Landgraaf,
tel. 045-315331.

*2e Secretaris, tevens Sociaal
Commissaris:* H.J.A. (Harry) Dojs,
Heerlenerweg 49, 6132 CL Sittard,
tel. 046-521316.

3e Penningsmeester: Th. (Thei) Maas,
Kieskoel 169, 6371 DD Landgraaf,
tel. 045-327394.

L.C. ZÉGUERS,
Ailbertuslaan 76, 6461 TC Kerkrade,
tel. 045-454013.

Vereniging Zeeland

In Sobat nr 28 werd melding gemaakt dat het bestuur bezig is na te gaan voor een excursie-reis naar het legermuseum Delft. Het bestuur heeft gemeend deze reis niet door te laten gaan, in verband met de financiële zijde van onze kas. De reis op zich zelf zou te duur worden in vergelijking met een busreis die de tour-ondernemers organiseren. Van de zijde van de penningmeester mogen wij niet verwachten dat deze een gedeelte voor zijn rekening neemt. De busreis van 7 september Roermond '92 is n.m. nog steeds niet door het Ministerie van Defensie vergoed, ondanks diverse verzoeken dit zo spoedig mogelijk te honoreren.

Momenteel zijn er contacten gelegd met

LET OP!**Kopij inzenden naar:**

**F. Hooisma, Oostercluft 109,
8332 DC Steenwijk,
tel. 05210-10607**

de Commandant van de Generaal Major Berghuis Kazerne te Middelburg met het verzoek om in het najaar van 1993 aldaar een reënie te mogen houden. Het resultaat van deze aanvraag zullen wij nader bekend maken.

Contributie 1993.

De penningmeester heeft nog niet alle contributie's ontvangen. Verzoeken deze ten spoedigste over te maken op girorekening 529862.

Secr. Vomi Zeeland
J. KLOET

Veldzicht 4, 4456 RN Lewedorp

Vereniging Drenthe/Groningen

We komen net als elk jaar weer even in een rustige periode wat ons verenigingsleven betreft.

De contactmiddagen zijn wat op een laag pitje komen te staan, want iedereen is nu wat meer bezig met dingen buitenshuis. De tuin, de fiets, de caravan zijn nu even belangrijker in deze tijd van het jaar.

We kunnen terugzien op een goeie jaarvergadering. Het bestuur is weer compleet, zodat we straks weer met frisse moed een nieuw winterseizoen kunnen opstarten.

Voor het echter zo ver is gaan we nog in een zo groot mogelijk aantal naar Roermond natuurlijk.

U weet wel! 7 september "Nationale Dodenherdenking" bij ons eigen monument in Roermond.

Hoe gaan we dat dit jaar organiseren? We rekenen er een beetje op dat de reiskosten vergoed zullen worden door Defensie, zodat u niets anders hoeft te doen, dan vóór 11 juli a.s. uw deelname aan te geven bij het secretariaat.

Wilt u dit schriftelijk doen en niet vergeten het aantal personen te vermelden? Schrijf uw telefoonnummer er ook even bij. Dit in verband met het u benaderen en afspreken waar en welke tijd u moet opstappen 7 september.

Wij vragen dit schriftelijk omdat ook het secretariaat wel eens even weg is met de caravan. Mogen we op u rekenen? Laten we er een fijne dag van maken.

Helaas is ons lid dhr. J. Troost uit Staphorst op 6 mei overleden. Jan Troost was lid bij de afdeling Meppel. Namens de afdeling Meppel een oprecht medeleven met de naaste familie. Moge de liefde van uw naasten u de kracht geven dit verlies te dragen.

Secretariaat:

J. PLAT,
Sassenbergen 71, 9531 GW Borger,
tel. 05998-35666.

Vereniging Friesland

Naar aanleiding van onze oproep om ideeën aan te dragen voor onze bijeenkomsten hebben zich een tweetal leden gemeld die wel wat te bieden hebben. Wij zijn daar blij mee. Alhoewel we niet verwacht hadden dat het storm zou lopen met deze zaken zijn twee aanmeldingen wel wat mager. We geloven vast dat er wel leden zijn die ons nog wat kunnen bieden. Kom op Sobats laat ons niet in de steek. Het programma voor het komende seizoen is nog niet rond maar daar komen we in de volgende Sobat zeker op terug.

HENK LEEMAN,

Drostlaan 72, 8303 EE Emmeloord,
tel. 05270-13792 b.g.g. 16717.

**WIM'S MILITARIA'S
BOEK/FOTO/MILITARIA
EXPOS**

POSTBUS 6129
3002 AC ROTTERDAM
NETHERLANDS
TEL. 010 - 437 89 63

**BELANGRIJKE
MEDEDELING**

**DEELNAME VOOR EEN
BEZOEK AAN HET
NAT. INDIE MONUMENT.
ZIE PAGINA 4**

**Bericht van de
Stichting
Indië-monument
Friesland**

Wij hebben goed nieuws. Het op te richten monument is aanbesteed en de onthulling zal plaatsvinden op dinsdag 28 september a.s. des namiddags door de Com-missaris der Koningin in de Provincie, de heer H. Wiegel.

Aanvankelijk lag het in onze bedoeling een peloton militairen te vragen voor de Erewacht. Wij zijn hier echter vooreerst op teruggekomen omdat wij het plezieriger zouden vinden dat dit zou kunnen gebeuren door eigen Sobats.

Daarom vragen wij een veertigtal oud Indië-gangers in Friesland die nog in staat zijn ongeveer drie kwartier in de eerste rust te staan en tijdens het spelen van The Last Post en het Wilhelmus in de houding. Er zijn een dertigtal personen nodig voor het erepeloton en ca 10 voor het hijsen van de vlaggen en ter assistentie bij de onthulling.

Wij vragen van de vrijwilligers dat zij gekleed gaan in een donkerblauw/zwart colbertjasje, grijze broek en sokken, zwarte schoenen, wit overhemd met donkerblauwe stropdas. Iedereen draagt zijn eigen Orde- en Vrede-medaille.

Wij proberen voldoende zwarte baretten te krijgen en zien graag dat hierop het embleem wordt aangebracht van het eigen oude onderdeel om zo de diversiteit tot uitdrukking te brengen. Alles geleend mag ook!

Graag zien wij uw spontane aanmelding binnen veertien dagen na het verschijnen van dit blad schriftelijk tegemoet onder vermelding van naam, adres en woonplaats met telefoonnummer en de maat van de door ons aan te schaffen baret. Mochten wij n.l. niet slagen dan kunnen we nog overwegen een legeronderdeel te vragen.

Graag uw reactie richten aan de heer

H. SPINHOVEN,

secretaris,

Klipper 72, 8802 NL te Franeker,
tel. 05170-97241.

TE KOOP GEVRAAGD

Indonesische schilderijen en tekeningen

van o.a. R. BONNET, G.P. ADOLFS, F. OHL, A. SONNEGA, W.G. HOFKER,
A.J. LE MAYEUR, W. DOOYEWAARD, H. SNEL, W. v.d. DOES, etc. etc.

Inlichtingen: 02507 - 17759

SOCIALE COMMISSIE-V.O.M.I.

Voorzitter

Victor C. Bridié
117 van Nijenrodestraat
2557 RL 's-Gravenhage
tel. 070 - 3280158

Vice Voorzitter

J. Vrolijk
700 Generaal Spoorlaan
2286 TJ Rijswijk-ZH
070-3843048

Districts Coördinator

West Nederland
C. Ph. van Buijen
332 Pr. Beestriclaan
2273 XX Voorburg

Friesland

Th. Twijnstra
314 Zanegraat
8935 KP Leeuwarden
tel. 068 - 880092

Overijssel

J. Timmer
28 Valeriusstraat
7604 CP Almelo
tel. 05490 - 19436

Drenthe/Groningen

W. Veerman
118 Gravenlinden
9407 JS Assen
tel. 05820 - 41733

Veluwe

H.J. Remdijk
268 Vuurdoornstraat
8171 XB Vaassen
tel. 05788 - 3182

Rivierland

G.W. Soetekouw
26 Gerstestraat
6617 CH Bergharen
tel. 08873 - 1986

Oost Nederland

J. Bekker
25 Schoolstraat
7471 VS Goor
tel. 05470 - 74574

Brabant Oost/Limburg

N. den Hollander
218 Staringstraat
5343 GL Oss
tel. 04120 - 25109

Brabant West

G. Offeman
27 Susanredonk
4707 WN Roosendaal
tel. 01650 - 36343

Utrecht

W.J. Schoten
99 Comenlucan
3706 XD Zeist
tel. 03404 - 56838

Zuid Holland Noord

K.E. Müller
Eberhorst 88
2742 CN Waddinxveen
tel. 01828-30264

Zuid Holland Zuid

J.H. van Breugel
1670 Rottsdamsweg
3032 AG Zwijndrecht
tel. 078 - 126752

Noord Holland

J. Harmson
28 Egalantierlaan
2015 KJ Haarlem
tel. 023 - 240010

Flevoland

F.H.A.M. Prantzen
13 Oeverland
1356 AE Almere
tel. 036 - 6318972

Zoeland

W. Eiveld
22 Rembrandtlaan
4632 HR Terneuzen
tel. 01150 - 14911 / 94236

Beheerder Fonds Sociale Zorg

J.G. Huijgen
60 Beemd Gras
2804 NV Gouda
tel. 01820 - 33330
postgiro 61.31.84.4

Propaganda Fonds Sociale Zorg

Mw. J.M. Holwijn
13 de Goede Hoop
2021 AP Haarlem
tel. 023 - 253058

Coördinatrice / secretaresse

Mw. A.W. Zanfinge - Edens
31 van Sandickstraat
7711 HW Nieuwkoop
tel. 05208 - 1281

*Spaart s.v.p. alle
soorten postzegels,
gebruikt of
ongebruikt voor het
Fonds Sociale Zorg
en stuurt ze naar
Mw. Jac. Holwijn,
De Goede Hoop 13
2021 AP Haarlem,
tel. 023-253058.*

V.B.

vereniging oud militairen indiëgangers

Wijzigingen deze pagina (voor het oktobernummer) uiterlijk 20 september 1993 opgeven.

DOELSTELLINGEN

Behartigen van ideële, materiële en immateriële belangen van de oud militairen Indië- en Nieuw Guineagangers die bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Ned. Oost Indië, thans Indonesië hebben gediend.

Behartigen van de belangen van hun weduwe en wezen alsook van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of van hen, die tengevolge van dienstverrichtingen invalide werden.

Herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen, die tijdens of ten gevolge van internering, krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden. De vereniging tracht het gestelde doel, los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie te verwezenlijken.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder behoud van onafhankelijkheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Het bestuur is van mening dat de V.O.M.I. open moet staan voor allen die gediend hebben bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Nederlands Oost Indië, thans Indonesië met toepassing van de bovengenoemde doelstellingen.

Lidmaatschap

- Een ieder die in het voormalig Ned. Oost Indië/Indonesië in Nederlandse militaire dienst is geweest.
- Weduwe van militairen die aan het bovenstaande onder a voldoen.